

Færder nasjonalpark

Dato: 25.06.19

FRISK OSLOFJORD – STYRINGSMØTE 04.06.19, REFERATSAK

Hva saken gjelder

Vedlagt følger innkalling med saksdokumenter, protokoll og oppfølgingsnotat til Havforskningsinstituttet fra møte i styringsgruppen for Frisk Oslofjord/Krafttak for kysttorsken den 4. juni 2019.

Vedlagt også oppsummering fra møte med politisk ledelse i Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet. Dette møtet kom i stand etter initiativ fra styringsgruppen for Krafttak for kysttorsken og Frisk Oslofjord.

Oppsummering

Frisk Oslofjord

Prosjektaktivitetene er nå i god gjenge. Feltarbeidet pågår som planlagt og styringsgruppen er fornøyd med utviklingen av Kunnskapsbanken.

Det er nå avklart at Inspiria vil få ansvaret for å sette opp nettsiden for prosjektet. En egen redaksjonsgruppe vil bli etablert med deltakere fra de ulike fagmiljøene. Arbeidet med nettsiden er noe forsinket, men vil være på plass over sommeren. Tatt i betraktning stor arbeidsbelastning og kompleksitet i prosjektets oppstart, har styringsgruppen akseptert dette. Så langt ligger informasjonen om prosjektet og dokumenter knyttet til styringsgruppen (innkallinger og protokoller) på nettsiden til Færder nasjonalpark. Når felles nettside er etablert vil Frisk Oslofjord fortsatt være å finne på Færdersiden, men da med link til fellessiden.

Det har vært stor usikkerhet knyttet til om Forsvaret ville godkjenne datainnhenting og publisering av disse. Søknad ble sendt i februar, men saksbehandlingen tok lang tid. Mye sto på spill og det ble avholdt et møte med politiske ledelse i mai for å forsere avklaring. Tillatelse til kartleggingen ble gitt kort tid etter møtet med departementet. Deler av fagmiljøet har ment at man bør gå en ny runde med Forsvaret for å få videre fullmakter. Havforskningsinstituttet (HI) fraråder dette og mener at prosjektet kan nå sine mål innenfor den rammen som Forsvaret har gitt. Styringsgruppen sluttet seg til dette i møtet 4. juni.

I første halvår 2019 er det gjort et stort arbeid med å få på plass et profesjonelt verktøy for prosjektstyring. Dette ble lagt fram på junimøtet og styringsgruppen ga honnør til Havforskningsinstituttet.

Neste møte i styringsgruppen er 17. september.

Miljøtilstanden i Oslofjorden, møte med politisk ledelse i KLD og LMD 11. juni

Det ser ut til å være enighet om at det bør gjøres mer med å redusere avrenning av næringsalter og jordpartikler til Oslofjorden. Men utfordringen er stor fordi det er så store områder og mange aktører involvert. Statssekretæren fra LMD lyttet, men ga ingen kommentarer i møtet. Styreleder har til vurdering om vi skal be om et ekstra møte med Landbruks – og matministeren, siden hun ikke hadde mulighet til å delta på dette møte.

Bjørn Strandli

11. juni 2019

MØTE MED POLITISK LEDELSE I KLD OG LMD OM MILJØTILSTANDEN I OSLOFJORDEN, OPPSUMMERING

Til stede fra Frisk Oslofjord:

Roar Jonstang
Bjørn Strandli
Kari Agerup
Monika Olsen
Jan Atle Knutsen
Chris Harmann

Hilde Reine og Lars Solheim fra vanndirektivarbeidet meldte forfall til møtet.

Roar Jonstang og Bjørn Strandli redegjorde for innholdet i brev av 18. mars 2019:

- Fiskeressursene i Oslofjorden har kollapset
- Årsakene er knyttet til en formørkning av kystvannet
- Stor tilførsel av leirpartikler i elvevann gi tilslamming og redusert lystilgang i vannet
- Slamavsetninger i tarens vokseområder hindrer taren i å få feste på bunns substratet
- Høy tilførsel av næringssalter gir grunnlag for algevekst
- Økte algeforekomster i vannmassene gir redusert lystilgang for vegetasjonen under vann
- Tang og tare overgros med eutrofe alger som gir en endret og langt fattigere økologi
- Samlet konsekvens er at fiskens leveområder er svekket
- Faktorene over kombinert med et høyt fiskepress er nøkkelfaktorer bak fiskebestandenes kollaps.

Jan Atle Knutsen og Chris Harmann, forskningssjefer fra hhv. Havforskningsinstituttet og NIVA, bekreftet de sammenhengene som er beskrevet i initiativet fra Frisk Oslofjord. NIVA påpekte at det i de senere år også har vært økende innhold av organisk materiale fra landområdene. Dette bidrar også til formørkning av kystvannet.

Roar Jonstang understreket at Helhetlig plan for Oslofjorden må bli et bidrag til forsterket innsats for en bedre miljøtilstand i Oslofjorden. Han er bekymret for at vi kan bli sittende igjen med et stort planverk og begrenset gjennomføringsevne på tiltakene.

Det ble lite diskusjon i møtet og inntrykket er at KLD, inkludert statsråden og sekretariatet i Helhetlig plan, er enige i det initiativet som er tatt fra Frisk Oslofjord.

Landbruket er den største menneskelige påvirkningsfaktoren når det gjelder næringssalter og jordpartikler. Statssekretæren fra LMD ga ingen kommentarer i møtet. Det er derfor usikkert hvordan LMD vil forholde seg til initiativet fra Frisk Oslofjord og forslag om en opptrapping av innsatsen mot næringssalter og jorderosjon fra jordbruket.

17.06.19

Bjørn Strandli

Helhetlig plan for Oslofjorden

Møte med statsråd Ola Elvestuen 11. juni 2018

Delegasjon med representanter for Frisk Oslofjord og Vanndirektivet

Det vises til brev 18. mars 2019 til Landbruksministeren og Klima- og miljøministeren

Stikkord

1. Ikke vanne ut Helhetlig plan med for mange målområder. Konsentrert innsats på de mest kritiske områdene.
2. Forebygge at dette ikke bare blir et stort planverk, med lite handling.
3. Fiskens forsvinning har nær sammenheng med for mye næringssalter og tilslamming (leirmateriale) av kystvannet og sjøbunnen fra elvene.
4. Det må gjøres mer med reduksjon av næringssalter og jordpartikler i elver og bekker.
5. Organisere en målrettet aksjon ala Mjøsaksjonen i sin tid, der også innlandskommunene og landbruket der må være med. Vi må gjøre mer av det som virker!
6. Må komme nasjonale føringer og virkemidler for dette (mer ressurser til kommunalteknisk sektor, jordbruksforhandlingene, bruk av forskrifter mm.), ellers vanskelig å samle kreftene i regionene og kommunene.
7. Fiskeridepartementet har gjort sin del av jobben ved å beskytte restene av fisk i fjorden. (torskefredning). Dette har aksept hos fiskerne, under en klar forutsetning: det må også gjøres noe med det grunnleggende problemet, miljøtilstanden.
8. Sektorovergripende organisering av styring og gjennomføring er nødvendig, slik vi har gjort det i Krafttak for Kysttorsken og Frisk Oslofjord. Forankring hos partene er svært viktig!
9. Riktig ut fra hoppet tror vi mange vil være med på dette, det er viktig for en stor del av Norges befolkning. Dette viktige temaet har nok «druket» litt i andre viktige temaer som plast og klima den siste tiden.

På vegne av delegasjonen

Roar Jonstang

Leder av styringsgruppen for Frisk Oslofjord

Dato 05.06.19

PROTOKOLL – STYRINGSMØTE NR. 2, 04.06.19

Sted: Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, Tønsberg

Tilstede:

Styringsgruppen:

Roar Jonstang (leder), Eivind Norman Borge (nestleder), Aina Dahl, Andreas Lervig, Bjørn Jalving, Gunnstein Bakke, Gunnar Larsen, Egil Postmyr

Sekretariat:

Bjørn Strandli, Monika Olsen, Atle Haga, Olav Falk- Pedersen, Frithjof Moy, Tone Kroglund, Carla Freitas Brandt

Havforskningsinstituttet representerer det øvrige fagnettverket i styringsmøtene.

Geir Endregard fra Inspira var invitert for å orientere om Kunnskapsbanken under befaringen.

Ingrid Bysveen og Maria Arvenes deltok fra Helhetlig plan for Oslofjorden.

Sak 1 Godkjenning og innkalling av dagsorden

Vedtak:

Innkalling og dagsorden ble godkjent.

Sak 2 Rapport om oppfølgingspunkter fra forrige møte

Vedtak:

Orienteringen ble tatt til etterretning, med følgende tillegg:

- *HI: Anbefaler at den tillatelse som er gitt fra Forsvaret legges til grunn i arbeidet. Tillatelsen gir tilstrekkelig fleksibilitet for å kunne levere prosjektets produkter. En ny runde med Forsvaret kan skape flere problemer enn de vi har løst.
Styringsgruppen sluttet seg til vurderingen fra HI og ber HI om å ha kontakt med forvaltningen når karleggingsbehovene og valg av områder etter hvert skal prioriteres.
Det er viktig å avklare ansvarsforholdene med Forsvaret ang. publisering av materiale.*
- *Fylkeskommunene bør involveres mer i prosjektet og særlig i dialogen med vannregionene.*
- *Fylkeskommunene ønsker utbetalingsanmodning så snart som mulig.*
- *En del graderte dato er allerede tilgjengelig for forvaltningen, men ikke for allmenheten.*
- *Bruk av undervannsutstyr på skolefartøy (Inspira) er trolig ikke noe problem for Forsvaret.*

Sak 3 Brev til landbruksminister og klima- og miljøminister

Vedtak:

Saken ble tatt til etterretning, med følgende tillegg:

- Andreas Lervig mente at flere politikere burde vært involvert i møtet med Elvestuen 11. juni.

Sak 4 Prosjektstyring – dokumenter

Vedtak:

Framlagte styringsdokumenter ble godkjent som grunnlag for prosjektstyringen. HI gis honnør for godt arbeid.

Sak 6 Status framdrift

Vedtak:

Framdriftsplanen ble godkjent.

Sak 7 Frigivelse av kartleggingsområder, brev til Forsvarsdepartementet

Vedtak:

Saken ble tatt til etterretning, se også sak 2.

Sak 8 Bevaringsområder for hummer/referanseområder for torsk, Østfold

Vedtak:

Saken ble tatt til etterretning.

Sak 9 Helhetlig plan for Oslofjorden

Ingrid Bysveen orienterte om arbeidet med helhetlig plan for Oslofjorden.

Vedtak:

Orienteringen ble tatt til etterretning, med følgende tillegg:

- Løpende arbeid må ikke hindres av planarbeidet.
- Bruk erfaringene som er gjort i Ytre Oslofjord mht. tverrfaglig organisering.
- Det må komme nasjonale føringer, deretter «Bottom - up».
- Viktig å få med innlandsområdene i en konsentrert aksjon for å redde Oslofjorden «aksjon».
- Ikke la arbeidet bli vannet ut av for mange målområder.
- Viktig å bruke fylkeskommunene i kontakten med vannregionene.
- Styringsgruppen for Frisk Oslofjord/Krafttak for kysttorsken bør lage et innspill til planarbeidet (prosjektledelsen/prosjekteier koordinerer).
- Det bør legges vekt på monitorering i fase 2 av arbeidet.
- Tilgjengelige data fra vannregionene og andre må brukes.
- Det er mye vilje til å delta i arbeidet, få i gang tiltakene. En levedyktig fjord er viktig nå.
- Miljødirektoratet må ta rollen med å kna innspill sammen og ikke minst bidra til løsning av målkonflikter.

Dato: 05.06.19

OPPFØLGING ETTER STYRINGSMØTE 4. JUNI 2019

Jeg viser til styringsmøte i Tønsberg 4. juni 2019, Frisk Oslofjord.

Me henvisning til protokollen oppsummeres følgende oppfølgingspunkter til prosjektledelsen ved Havforskningsinstituttet:

- Oppfølging ihht. godkjent framdriftsplan og budsjett.
- Styringsgruppen sluttet seg til His vurdering rundt Forsvarets kartleggingstillatelse, at prosjektarbeidet gjennomføres innen den rammen som Forsvaret har lagt.
- Styringsgruppen ønsket utsjekking av ansvarsforholdene ved publisering av data.
- Fylkeskommunene ønsker utbetalingsanmodning snarest mulig.
- Mye tyder på at bruk av undervannsutstyr på Inspirias undervisningsbåt ikke krever godkjenning fra Forsvaret. Dersom det er uklårheter her, bør det sjekkes opp.
- Styringsgruppen ønsker at HI sammen med prosjekteier lager et grunnlag for innspill til helhetlig plan for Oslofjorden, til neste møte i september. Dette bør også koordineres med Krafttak for kysttorsken. Frist; 10. august.

Viser forøvrig til gjenstående punkter fra forrige oppfølging mht. nettsiden og utsendelse av foredrag holdt på seminaret den 14. november i fjor.

5. juni 19

Bjørn Strandli

På vegne av prosjekteier

Dato: 20.05.19

MØTEINNKALLING – STYRINGSMØTE NR. 2, 2019

Styringsgruppen:

Roar Jonstang (leder), Eivind Norman Borge (nestleder), Andreas Lervig, Aina Dahl, Gunnstein Bakke, Egil Postmyr, Bjørn Jalving, Olav Thon, Thorbjørn Halvorsen

Sekretariat:

Bjørn Strandli, Monika Olsen, Atle Haga, Olav Falck Pedersen, Frithjof Moy

Prosjektleder ved Havforskningsinstituttet representerer det øvrige fagnettverket i styringsmøtene.

Geir Endregard (Inspiria) er invitert til å orientere om kunnskapsbanken under befaringen.

Dag:

04.06.19

Sted og tid:

0900 – 1100 Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, Tønsberg
1130 – 1600 Befaring fra Husøy brygge

SAKER

- Sak 1 Godkjenning av innkalling og dagsorden. Protokoll fra forrige møte (vedlegg)
- Sak 2 Rapport ang. oppfølgingspunktene fra forrige møte (vedlegg)
- Sak 3 Brev til landbruksminister og klima- og miljøminister (vedlegg)
- Sak 4 Prosjektstyring, dokumenter (vedlegg)
- Sak 5 Status økonomi, rapport (vedlegg)
- Sak 6 Status framdrift (vedlegg)
- Sak 7 Frigivelse av kartleggingsområder, Forsvaret - status (vedlegg)

- Sak 8   Kortorientering om bevaringsområder for hummer/referanseområder i Østfold
(vedlegg)
- Sak 9   Helhetlig plan for Oslofjorden, orientering og drøfting av samarbeid
- Sak 10   Eventuelt

Etter møtet i styringsgruppen kjører vi ut til Husøy brygge og går om bord i Simrad Echo og Skjærgårdstjenestens båt. Følgende er invitert til befaringen:

DNB

Nasjonalparkstyret i Færder

Noen representanter fra fylkesmannen

Repr. fra Helhetlig plan for Oslofjorden

Pressa

Det blir orienteringer og lunch om bord 1130 – 1300.

Befaring på fjorden 1300 – ca. 1600, med demonstrasjon av utstyr/kartlegging.

Av hensyn til parkeringskapasiteten på Husøy brygge bør vi prøve å få til samkjøring.

Dato: 21.02.1

PROTOKOLL – STYRINGSMØTE NR. 1, 12.02.19

Sted: Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, Tønsberg

Tilstede:

Styringsgruppen:

Roar Jonstang (leder), Aina Dahl, Bjørn Jalving, Atle Haga, Egil Postmyr

Sekretariat:

Bjørn Strandli, Monika Olsen, Even Moland, Carla Freitas Brandt, Lene Christensen, Lars W. Solheim, Olav Falk-Pedersen.

Havforskningsinstituttet representerte det øvrige fagnettverket i styringsmøtene.

Geir Endregard (Inspiria) var invitert for å orientere om forprosjektet til «Kunnskapsbanken».

-

Sak 1 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtak:

Innkalling og dagsorden ble godkjent.

Sak 2 Orientering om planleggingsprosess og workshop

Vedtak:

Orienteringen ble tatt til etterretning.

Sak 3 Revidert prosjektbeskrivelse

Vedtak:

Følgende momenter nedfelles i prosjektbeskrivelsen:

- Kartleggingen bør skje etter prinsipper i NIN – metoden.
- Frigivning av sjøområder for kartlegging og formidling må foreligge i god tid fra Forsvaret, før toktene startes opp. Fylkesmennene er trolig riktig kanal for dette.

- Budsjett må ikke bindes i den grad at det ikke kan gjennomføres justeringer i arbeidet, dersom erfaringer underveis skulle tilsi det. Viktig for resultatoppnåelsen at prosjektet har nok ressurser til sekretariat/prosjektledelse. Prosjektet må ha et godt prosjektstyringsverktøy.
- Det legges inn en intensjon om at det kan søkes tilleggsfinansiering på delområder.

Sak 4 Forprosjekt om «Kunnskapsbank»

Vedtak:

Rapport fra forprosjekt (INSPIRIA) ble godkjent, med følgende tillegg:

- Det må gjøres tydeligere hvordan kunnskapsbanken kan gjøres tilgjengelig for frivilligheten og deres formidlingsarbeid. Samarbeid med Oslofjordens friluftsråd må inngå i Kunnskapsbankens arbeid.
- Forskningsformidling skal ikke inngå i kunnskapsbanken.
- En skrivefeil i prosjektbeskrivelsens budsjett ble oppdaget, må rettes opp.
- Beskrivelsen av Kunnskapsbanken oppdateres i prosjektbeskrivelsen.

Sak 5 Prosjektplan for hele prosjektperioden

Vedtak:

Prosjektplanen ble godkjent, med følgende tillegg:

- Budsjett må ikke bindes i den grad at det ikke kan gjennomføres justeringer i arbeidet, dersom erfaringer underveis skulle tilsi det. Slike justeringer må inngå i prosjektets rapportering.

Det må lages et eget prosjektstyringsverktøy for «Frisk Oslofjord». Dette må presenteres på neste møte i styringsgruppen (juni).

Sak 6 Aktivitet og budsjett 2019, økonomisk status 2018

Vedtak:

Økonomisk status for 2018 og aktivitet og budsjett for 2019 ble godkjent, med følgende tillegg:

- Budsjett må ikke bindes i den grad at det ikke kan gjennomføres justeringer i arbeidet, dersom erfaringer underveis skulle tilsi det. Slike justeringer må inngå i prosjektets rapportering.

Sak 7 Aktivitet som eventuelt vil kreve tilleggsfinansiering

Bjørn Jalving påpekte at sedimentundersøkelser mangler.

Sak 8 Videre anbefaling av tiltak i fjorden, ansvarsfordeling mellom Krafttak for kysttorsken og Frisk Oslofjord

Vedtak:

Styringsgruppen sluttet seg til anbefalingen fra sekretariatet og ber om at det til neste styremøte legges fram en sak som viser milepeler for innspill/råd til Helhetlig plan for Oslofjorden.

Viktig at Frisk Oslofjord og Krafttak for kysttorsken koples opp mot arbeidet i vannregionene rundt Oslofjorden.

Styreleder ønsker å ta et initiativ overfor landbruksministeren, for å påvirke til økt innsats mot avrenning til Oslofjorden fra landbruket. Klima- og miljøministeren bør også være med i et slikt eventuelt møte.

Sak 9 Eventuelt

Vedtak:

Det må lages en hjemmeside som viser god kopling mellom Frisk Oslofjord og Krafttak for kysttorsken. Plassering av nettsiden og redaktøransvar må avklares i dialog mellom prosjektledelsen, prosjekteier, Kongsberg Maritim (har kjøpt domenet «Frisk Oslofjord») og Inspiria.

Neste møte blir 4. juni i Vestfold (Horten).

Møte nr.: 2-2019

Saksframlegg – sak nr.: 2

OPPFØLGING ETTER STYRINGSMØTE 12. FEBRUAR 2019

Saksbehandler: Frithjof Moy (HI), Tone Kroglund (HI)

- **Styringsgruppen understreket at NiN metoden legges til grunn for kartlegging og framstilling av økologiske grunnkart.**
  - Styringsdokumentet pkt. 3.3, beskrivelse av Økologisk grunnkart: «Utvikling av ny, kostnadseffektiv metodikk for kystkartlegging skal skje sammen med tradisjonell Mareano- og NiN metodikk...». NiN kartlegging utføres i dag i all statlig kartlegging.
  - Veilederen for marin NiN-kartlegging ligger tilgjengelig for partnerne på dropbox; den er utarbeidet av bl.a. NIVA, HI og NGU
  -
- **Viktig å få fortgang i frigiving av kartleggingsområder fra Forsvaret. Søknad lages av HI og sendes gjennom Fylkesmannen.**
  - Brev til Forsvarsdepartementet ble sendt fra Fylkesmannen i Vestfold og Telemark 23.april 2019. Bjørn Strandli følger opp saken.
  - Møte med Forsvarsdep avtalt 21 mai, KM har fulgt opp revidert søknad ved telefonisk kontakt med Jon Petter Storfjell i FOH 9/5.
- **Det må legges inn mulighet for budsjettjusteringer underveis, dersom erfaringer skulle tilsi det.**
  - I overensstemmelse med vedtak i styringsgruppen 12/2-2019 gjøres kun 60 % av budsjetterte beløp disponibelt for fakturering i 2019.
- **Det må settes av tilstrekkelig ressurser til prosjektledelse.**
  - Det er opprettet en intern arbeidsgruppe på HI, med Frithjof Moy som prosjektleder, Petter Baardsen med ansvar for budsjetter og regnskap, Jan Atle Knutsen som har administrativt ansvar, mens Carla Brandt, Lene Christensen og Tone Kroglund bidrar i den daglige styringen av prosjektet.

Rolle	Navn	Oppgaver
Prosjektleder	Frithjof Moy	Faglig forankring, møteleder, inngåelse av avtaler, styredokumenter.
Prosjektøkonomi	Petter Baardsen	Budsjetter og regnskap
Administrativt ansvar	Jan Atle Knutsen	Kvalitetssikring

	Tone Kroglund	Styringsdokument, organisering av dokumenter, møtereferat, mail, innkalling til arbeidsmøter, diverse
	Carla Freitas Brandt	Tempoplaner, organisering av dokumenter, møtereferat, mail, innkalling til arbeidsmøter, diverse
	Lene Christensen	Bidrar hovedsaklig mot kunnskapsbanken: undervisningspakker, filmer og video, stoff til nettsiden. Møtereferater, diverse

- **Det er viktig raskt å få på plass et godt prosjektstyringsverktøy. Prosjekteier ber om et arbeidsmøte om dette så raskt som mulig.**
  - Arbeidsmøte ble gjennomført 21. mars 2019.
  - Det er laget styringsdokument med utgangspunkt i Difis mal for styringsdokument, revidert prosjektbeskrivelse (sak 3), Prosjektplan (sak 5) og Aktivitet og budsjett for 2019 (sak 6).
  - Det er laget en detaljert tempoplan for alle faser av prosjektet (excel-fil).
  - Det er laget maler for regnskapsrapportering og milepælrapportering for samarbeidspartnere
  - Det er opprettet en dropbox for deling av dokumenter og informasjon mellom prosjektpartnere
  - Det er opprettet egen epostadresse (friskoslofjord@hi.no) for kommunikasjon.

- **Prosjektbeskrivelsen er nå godkjent, med unntak for beskrivelsen av kunnskapsbanken. HI må oppdatere dette sammen med Inspiria så raskt (legges fram på styringsgruppens junimøte). Koplingen mellom Kunnskapsbanken, frivilligheten og Oslofjordens Friluftsråd må gjøres tydeligere enn det som ble framlagt til styringsmøtet.**
  - Ikke løst. Beskrivelse er under oppdatering. Inspiria blir prosjektleder for hele Kunnskapsbanken. Et møte mellom HI og Inspiria under planlegging (finne dag).
  - Kobling mot frivillighet og Oslofriluftsråd er satt på agenda i Kunnskapsbanken. Et møte mellom HI og Sandefjord dykkerklubb ble holdt i Flødevigen 7. mai.

- **Det ble oppdaget en skrivefeil i budsjettet for Kunnskapsbanken. Dette må rettes opp i samråd med Inspiria.**
  - Rettet

- **Styringsgruppen åpnet for å søke tilleggsfinansieringer, men prosjekteier prioriterer kvalitetssikring av prosjektets oppstart i månedene framover, framfor å planlegge nye aktiviteter med tilleggsfinansiering.**
  - Aktiviteter og budsjetter er oppdaterte og beskriver kun det som det foreligger bevilgninger for
  - Ønsket aktivitet beløp seg til 28 mill. Flere aktiviteter er derfor ikke tatt med (bl.a. sedimentundersøkelser, mobil utstilling, oseanografi-undersøkelser, miljøgift-undersøkelser)

- Det er søkt tilleggsfinansiering ved Inspiria

- **Bjørn Jalving etterspør klargjøring rundt sedimentundersøkelser. HI bør avklare dette direkte med Jalving.**
  - Sedimentundersøkelser i regi av Kongsberg Maritime av tatt ut av budsjettet for 2019. I prioriteringen ble disse målinger nedprioritert med hensyn til hovedleveranse fra Frisk Oslofjord. Slike målinger er fokusert i søknad om tilleggsbevilgning

- **Det må lages en hjemmeside/nettportal for Frisk Oslofjord, med kopling til Krafttak for kysttorsken. HI må samarbeide med prosjekteier, Inspiria og Kongsberg Maritime om dette (de har kjøpt domenet «Frisk Oslofjord»).**
  - Prosjektets hjemmeside er opprettet (www.friskoslofjord.no).
  - Arne Hestnes (Kongsberg Maritime) er domeneeier av «friskoslofjord.no» og har ansvar for den tekniske driften
  - Inspiria har påtatt seg ansvar som web-redaktør for nettsiden, og skal nedsette en web-redaksjon for å sikre god brukervennlighet mot undervisning etc.
  - Det arbeides fremdeles med organisering og ansvarsfordeling av nettsiden. HI og Inspiria har møte om organisering av nettsiden og rollefordeling i løpet av mai 2019, dato ikke fastsatt pr 10/5.
  - Hjemmesiden skal ha kopling til Krafttak for kysttokt.

- **Det må lages en milepælplan for innspill til Helhetlig plan, til styringsgruppens junimøte.**
  - Klima- og Miljødepartementet har bedt Miljødirektoratet utarbeide et forslag til helhetlig plan for Oslofjorden. Forslaget skal være ferdig innen 1. desember 2019, og planen være ferdig utarbeidet innen sommeren 2020 (www.regjeringen.no, 01.02.2019). Målet for Helhetlig plan for Oslofjorden er at fjorden skal oppnå god miljøtilstand, restaurere viktige naturverdier, fremme et aktivt friluftsliv og ivareta det biologiske mangfoldet i fjorden. Oslofjorden i denne forbindelse er fjordområdet fra Svenskegrensen inn til Oslo og til fylkesgrensa mot Agder.
  - Miljødirektoratet har under utarbeidelse et dokument om kunnskapsstatus. SALT er gitt i ansvar å sammenstille et dokument med bidrag fra NIVA, NINA og HI. Arbeidet startet i april og Frisk Oslofjord-partnere leverer (indirekte) gjennom dette. Dokumentet ferdigstilles 1. juni 2019.
  - Kartleggingsområdet til Frisk Oslofjord overlapper med områdene som dekkes av Helhetlig plan for Oslofjorden, og resultater fra kartleggingen vil kunne gi viktige innspill til den helhetlige planen, kanskje ført og fremst peke på behovet for økologiske grunnkart til grunn for god forvaltning og målrettede tiltak. Kartleggingen i Frisk Oslofjord vil foregå i tidsrommet mai-september 2019 og resultater og ferdige kart vil først være ferdige sommeren 2020. Innspill må baseres på felterfaringer fra kartleggingen, foreløpige resultater og eksempler på kost-nytte.
Plan for innspill til Helhetlig plan for Oslofjorden (innarbeides i tempoplanen):
    - De månedlige prosjektmøtene i aug-okt 2019 tar med et eget punkt «Innspill til helhetlig plan for Oslofjorden» på dagsordenen

- 1. november: innspill til helhetlig plan for Oslofjorden oversendes Miljødirektoratet. Basert på erfaringer fra feltkartlegging og foreløpige resultater.

- **Kopling mellom to prosjektene i Ytre Oslofjord og vannregionene er viktig. Roar Jonstang vurderer å ta initiativ overfor politisk ledelse i landbruk og miljødep.**
  - Frisk Oslofjord har gjennom andre prosjekter sterk kobling mot vannforskrift overvåking i regionen. Frisk Oslofjord baserer seg blant annet på å kunne benytte resultater fra overvåking av vann og bunn-kvalitet i sin tilstandsvurdering og resultater fra overvåkingsprogrammer skal i størst mulig grad innarbeides i de økologiske grunnkartene. (Økokyst, Fagrådet for Ytre Oslofjord, CEMP/OSPAR (Coordinated Environmental Monitoring Programme).
  - Frisk Oslofjord ser behovet for nær kontakt med vannregionmyndigheter med sikte på vurdering og rådgivning mht tiltak.
  - Oppfølging: Prosjektledelsen vil følge opp dette fra prosjektets side og ser videre oppfølging fra Roar Jonstang som meget formålstjenlig

Andre oppfølgingssaker

- **Det må lages maler for brev, notater og powerpoint mm. som kan brukes i prosjektorganisasjonen for Frisk «Oslofjord».**
  - Det er laget maler for milepælrapporter, regnskapsrapportering, møtereferater.
  - Gjenstår pr 10/5 å lage mal for brev og ppt. På plass innen 4/6

- **Foredragene fra seminaret 14. november må gjøres tilgjengelig på nettside.**
  - Avventer organisering av nettsiden.

- **Er alle avtaler med prosjektpartnere slutført?**
  - Samarbeidsavtaler er signert av alle partnere.
  - Det gjenstår å signere tilleggsavtale for aktiviteter og budsjetter for 2019 for to av partnerne (pr. 06.05.2019).

Møtereferat - Kunnskapsbanken

Dato: 16/5-2019

kl. 14-15

Sted: skype

Tilstede: Geir (Inspiria), Tone (HI), Frithjof (HI)

Agenda: Oppfølging av styrevedtak sak 4 (Kunnskapsbanken)

Følgende enighet ble avklart

- 1) Det bygges et eget nettsted for prosjektet med generell del, del for utdanning og del for forvaltning/forskning. INSPIRIA gis oppdrag med å koordinere og drifte denne.
- 2) Denne web løsningen er å betrakte som leveransen «Kunnskapsbanken», omtalt i prosjektet.
- 3) Løsningen bygges som en web-løsning, med bruk av CMS (publiseringssystemet Umbraco) som har en åpen kildekode og kan driftes av mange leverandører for å sikre fleksibel tilgjengelighet/driftsmodeller og levetid ut over prosjektperioden.
- 4) Løsningen skal foruten å sikre prosjektet god profilering og kunnskapsspredning av alt dets innhold, samkjøres med partnerne og særlig prosjekteiernes ønsker og behov.
- 5) INSPIRIA skal ha daglig driftsansvar, herunder sikre gode rutiner for kvalitetskontroll og bidrag fra alle partnere. Ansvar for å bidra med innhold i forsknings/forvaltningsdelen ligger hovedsakelig til forskningsinstitusjonene. Inspiria gis i oppgave å utvikle den tekniske plattformen, og sikre gode prosesser som involverer de aktuelle partnerne. Domene «friskoslofjord.no» bør brukes og avklares med KM. INSPIRIA fremmer forslag til utforming, struktur og innhold til prosjektets ledelse/styringsgruppe etter nærmere avtale.
- 6) Budsjett for utvikling og drift av webløsning er satt til kr 400 000. Beløpet tas fra ufordelte midler satt av til kunnskapsbanken i Frisk Oslofjord, under forutsetning av styrevedtak på dette. Saken fremmes på styremøte 4 juni.
- 7) Inspiria oppdaterer tekst i prosjektbeskrivelsen (Styringsdokumentet) om Kunnskapsbanken i tråd med dette.

Landbruksministeren

18.03.19

Klima- og miljøministeren

TILSTANDEN I OSLOFJORDEN

Vi ber om et møte med landbruksministeren og Klima- og miljøministeren om forbedring av miljøtilstanden i Oslofjorden

Oslofjorden er omkranset av Norges mest urbane og folketette kystlinje, og fjorden representerer svært populære natur- og friluftsområder. Veksten i natur- og kulturbaserte næringer gjør at Oslofjorden med dens mange kvaliteter får enda større betydning i årene som kommer. Denne utviklingen gjenspeiles ved at Oslofjorden har fått landets to første marine nasjonalparker. Dette har slått godt an i befolkningen og er en god indikasjon på en ny tid. Oslofjorden vil i større grad enn tidligere være med å promotere Norge som reiselivsdestinasjon. Med en slik utvikling vil det være viktig å hegne om de verdiene som området representerer. Oslofjorden må være frisk.

Siden 90-tallet har fiskeressursene i Oslofjorden gått dramatisk tilbake og flere fiskeslag er i dag truet, bl.a. kysttorsken. Det er flere årsaker til dette, men et åpenbart problem, som vi har mulighet til å kunne gjøre noe med, har vært en vedvarende negativ miljøpåvirkning gjennom mange tiår. Dette gjelder særlig tilførsel av næringsalter og jordpartikler fra landbruk og kommunal kloakk. Algevekst og jordpartikler gir svekket lystilgang i vannmassene og tilslammning av sjøbunnen. Dette har over tid ført til en sterk reduksjon av viktige leveområder for fisken, for eksempel tareskog og ålegressområder. På 60-tallet kunne tareskog registreres ned mot 30 meters dyp. Denne voksegrensen er i dag redusert til ca. 12-14 meter. Dette betyr at fjordens produksjonsevne er kraftig svekket, og vi ser ingen tegn til bedring.

Som følge av den dramatiske situasjonen har Fiskeridirektoratet foreslått omfattende bestemmelser for å verne torsken i Oslofjorden bl.a. totalt fiskeforbud i kysttorskens gyteområder i gyteperioden og forbud mot fangst av torsk både i yrkesfiske og fritidsfiske. Men dette løser ikke de bakenforliggende miljøproblemene.

Miljøutfordringene i kystvannet ligger allerede til grunn for arbeidet med oppfølgingen av miljømålene som er nedfelt i de regionale vannforvaltningsplanene og vannforskriftens hovedfokus har til nå vært kjemisk tilstand i kystvannet, men etter at naturmangfoldloven ble tatt inn som hjemmelslov for vannforskriften 1.1.2019, vil også de økologiske forhold i kystvannet få større oppmerksomhet. Landbruket og kommunene er sentrale aktører i arbeidet med å gjennomføre mange av tiltakene som vil være nødvendig til for å nå miljømålene. Et annet sentralt tema er klimautviklingen, som tilsier mer «svarte vintre», mer nedbør og mer kraftige nedbørsepisoder med flom. For vannforvaltningsarbeidet kan dette beskrives som «to skritt fram og ett tilbake». Effektene av klimaendringene kamuflerer i mange tilfeller de gode effektene av mange iverksatte tiltak, og innebærer derfor at det må

gjennomføres flere og større tiltak enn det man opprinnelig hadde tenkt for å nå de vedtatte miljømålene.

I den senere tid er det etablert store forskningsbaserte prosjekter i Ytre Oslofjord, «Frisk Oslofjord» og «Krafttak for kysttorsken». Formålet med disse er å styrke kunnskapsgrunnlaget for framtidig forvaltning av fjorden. Situasjonen som er oppsummert her, bekreftes entydig i toneangivende norske forskningsmiljøer, eks. NIVA og Havforskningsinstituttet.

Situasjonen i Oslofjorden er nå så alvorlig at vi må få til et felles løft for å bedre tilstanden. Vi har startet «Mjøsaaksjonen» som ble gjennomført for en del år tilbake. Der greide man å få et felles fokus på dette vannområdet og en imponerende innsats ble satt inn fra alle parter. Alle ville være med og redde Mjøsa. Gjennom Mjøsaaksjonen oppnådde man resultater. Miljøsituasjonen i Mjøsa har blitt vesentlig bedre.

Arbeidet med helhetlig plan for Oslofjorden er nå under oppstart. Som en del av dette ønsker vi at det settes i gang en Oslofjordaksjon, med særlig fokus på jorderosjon og næringsløster. Særlig viktige aktører i en slik aksjon vil være landbruket og kommunene.

Østfold og Vestfold ligger nedstrøms i forhold til store avrenningsområder på Østlandet. Det er urimelig at disse store miljøkostnadene skal sveltes over av våre befolkninger.

Forringelse av miljøtilstanden i Oslofjorden representerer store begrensninger i framtidige utviklingsmuligheter. Løsningen på disse utfordringene må ligge i et sterkere samarbeid og gjensidig forpliktelse mellom de oppstrøms beliggende vassdragsregionene og fjordregionene.

Disse spørsmålene er for store til å bli diskutert kun på regionalt og lokalt nivå. Vårt mål er å komme videre i styrkingen av dette arbeidet, og at nasjonale myndigheter legger foringer for dette. Vi ber derfor i første omgang om et møte med landbruksministeren og klima- og miljøministeren.

På vegne av

styringsgruppen for Frisk Oslofjord og Krafttak for kysttorsken

Per Johan
Ordfører Færder
kommune

Kopli:

Miljødirektoratet

Møte nr.: 2-2019

Saksframlegg – sak nr.: 4

PROSJEKTSTYRINGSDOKUMENT

Saksbehandler: Tone Kroglund, Carla Freitas, Frithjof Moy

Hva saken gjelder

Styringsgruppen vedtok 12.02.19 at det ble etablert et styringsdokument for prosjektet Frisk Oslofjord. Det ble avholdt et arbeidsmøte 21.mars hvor rammer og innhold ble diskutert. Basert på eksisterende prosjektbeskrivelser og prosjektdokumenter ble det opprettet et prosjektstyringsdokument et Difi sin mal for prosjektstyring.

Det ble også opprettet et eget tempoplan-dokument med aktiviteter, milepæler og tidsfrister

Begge dokument er «levende» og oppdateres etter behov

Begge dokument er her vedlagt med dagens status

Begge dokument ligger i dropbox tilgjengelig for alle samarbeidspartnere i Frisk Oslofjord

Vurdering

Prosjektstyringsdokumentet gir en god oversikt over mål, organisering og ansvar.

Tempoplanen er enkel å følge og enkel å oppdatere fortløpende.

Forslag til vedtak

Prosjektstyringsdokumentet med tempoplan godkjennes som styringsverktøy for Frisk Oslofjord

Styringsdokument

FRISK OSLOFJORD

Dette styringsdokumentet er en sammenstilling av prosjektbeskrivelsen (rev. 12.02.2019), prosjektplan (Møte 1-19, sak5) og oppfølgingspunkter fra prosjekteier (datert 28.02.2019). Styringsdokumentet oppdateres etter behov og alle endringer skal loggføres.

Denne fylles ut ved behandling.

Prosjektnummer: 15119	Saksnummer:	
Behandlet dato: <dato>	Behandlet av / Prosjekteier: <navn>	Utarbeidet av: <navn>
Beslutning: At saken skulle gjennomføres og at de nødvendige midler skulle være tilgjengelige.		
Bemanning av neste fase Prosjektleder: Andre:		Neste fase ferdig: <dato>
Signatur ved godkjenning (prosjekteier)		

Innhold

1. Bakgrunn og begrunnelse for prosjektet	4
2. Prosjektets mål	5
3. Beskrivelse av prosjektet og dets produkter	7
3.1. Beskrivelse av hovedproduktene	7
3.2. Produktmedbrytningsstruktur	7
3.3. Beskrivelse av produktene	8
4. Interessenter	10
4.1. Interessentoversikt	10
4.2. Kommunikasjonsplan	12
4.2.1. Kommunikasjonsformer/dokumenthåndtering	13
5. Rammebetingelser	14
5.1. Føringer for prosjektet	14
5.2. Prosjektets avgrensninger	14
5.3. Rettslige reguleringer	14
5.4. Prinsipielle spørsmål	14
6. Organisering, roller og ansvar	15
6.1. Prosjektorganisering	15
6.2. Rollebeskrivelser	15
6.3. ROLLEFORDELING	19
7. Prosjektets avhengigheter	20
8. Prosjektplan	21
8.1. Overordnede faser og leveranser	21
8.2. Total gjennomføringsplan for prosjektet	23
8.3. Budsjett og økonomirapportering	23
8.4. Relevant informasjon og erfaringer fra tidligere prosjekter	26
8.5. Forutsetninger som er lagt til grunn	26
8.6. Vurdering av prosjektets usikkerheter	26
8.7. Prosjektstyring og rapporteringsmekanismer	27
9. Vedlegg	28

ENDRINGSLOGG

[Ved større endringer i styringsdokumentet som krever godkjenning fra prosjekteier, skal prosjektlederen oppdatere endringsloggen. Her skal det angis hvilke endringer som er gjort, hvem som har gjort endringen, og hvem som har godkjent at endringen blir foretatt. Som et minimum skal styringsdokumentet oppdateres i forbindelse med hver faseovergang.]

Versjon	Dato	Endring	Produsent	Godkjent
V1	06.05.2019		Tone Kroglund	
V1.3	21.05.2019	Oppretting tabell 4.2. Vedlegg	Tone Kroglund	

DISTRIBUSJONSLOGG

[For å sikre at alle relevante interessenter har mottatt siste versjon av styringsdokumentet, må distribusjonsloggen oppdateres i tråd med versjonshåndteringen.]

Versjon distribuert	Dato	Navn
Dropbox	06.05.2019	Tone Kroglund

1. BAKGRUNN OG BEGRUNNELSE FOR PROSJEKTET

(Hentet fra «Prosjektbeskrivelse» revidert 12.02.2019)

Den økologiske tilstanden i Oslofjorden er svekket. Flere fiskeslag er i ferd med å bli borte og viktige leveområder som tareskog og ålegrasenger har gått tilbake de senere år. Sentrale samfunnsaktører går nå sammen om å styrke kunnskapsgrunnlaget om det marine miljøet. Et marint økologisk grunnkart må framskaffes. Økt kunnskap om naturtypenes utbredelse og tilstand er et avgjørende fundament i forvaltningen av de marine ressursene. Dette kan få stor overførings-verdi til andre deler av kysten vår. Videreføring av en levende kystkultur er avhengig av en levende fjord. Befolkningen må gis mer kunnskap om livet i havet for å styrke bredt eierskap til de tiltak som må gjennomføres. En særlig viktig gruppe vil være framtidige beslutningstakere, som i dag er barn og unge.

Det pågående arbeid med prosjektet «Krafttak for kysttorsken» setter lys på flere ubesvarte spørsmål om årsaker til dårlig naturtilstand i Oslofjorden, inkludert bortfall av tareskog og ålegrasenger som sannsynlig er viktige naturtyper for torsken. Samtidig er det et stort miljø-engasjement i regionen, ikke minst knyttet til de to marine nasjonalparkene og muligheter som ligger i ny teknologi. Det er utgangspunktet for dette prosjektet, og uten den kunnskapstilførsel som vi her foreslår, vil viktig kunnskap mangle og medføre en mindre treffsikker forvaltning. En gjennomføring av «Frisk Oslofjord» vil være et viktig tilskudd i arbeidet med å redde kysttorsken og flere andre fiskeslag som er i samme situasjon. Frisk Oslofjord sikter på å legge et kunnskapsgrunnlag for målrettet forvaltning og formidling av naturen under de blå flater. Resultatet av «Krafttak for kysttorsken» og «Frisk Oslofjord» vil kunne få stor overføringsverdi til andre tilsvarende kystområder.

Oslofjorden er Norges mest urbane og folketette kystlinje med svært populære natur- og friluftsområder. Området har nærhet til mange byer, landets hovedstad, flere flyplasser og for øvrig er kommunikasjonene gode. Etter hvert som natur- og kulturbaserte næringer blir viktigere og viktigere, vil Oslofjorden med dens mange kvaliteter kunne få en enda større strategisk betydning i årene som kommer.

Denne utviklingen gjenspeiles blant annet ved at Ytre Oslofjord har fått landets to første marine nasjonalparker. Dette har slått godt an i befolkningen og er en indikasjon på en ny tid. Oslofjorden vil i større grad enn tidligere også være med på å promotere Norge som reiselivsdestinasjon. Med en slik utvikling vil det være viktig å hegne om de verdiene som området representerer.

Et hovedproblem gjennom mange tiår har vært en negativ miljøpåvirkning, særlig gjennom tilførsler av næringsalter og jordpartikler fra kommunal kloakk og landbruk. Kildene er i stor grad lokale, men også langtransport helt fra Østersjøen. Algevekst og jordpartikler gir svekket lystilgang i vannmassene og tilslamming av havbunnen. Viktige leveområder for torsken er svekket, for eksempel tareskogene og ålegrasengene. Forringelsen av miljøet har gjort flere fiskeslag mer sårbare for høy beskatning. En bærekraftig beskatning av fiskeressursene og bedring av miljøtilstanden vil være viktige elementer i den videre forvaltningen av fjordområdet.

Vi ønsker nå å ta et krafttak for å styrke kunnskapsgrunnlaget og at kunnskapen om det marine miljøet i langt større grad enn tidligere spres til befolkningen. En særlig viktig gruppe vil være framtidige beslutningstakere, som i dag er barn og unge.

Visjon

Nasjonalparkene byr på den flotteste naturen vi har i Norge med stor variasjon og med stort mangfold av viktige samfunnsverdier knyttet til landskap, geologi og biologi på land og sjø. Til grunn for prosjektet ligger visjonen om en frisk fjord rik på friluftsliv og naturopplevelser for kommende generasjoner. Biologisk mangfold og god tilgang på fiskeressurser skal sikres. Dette er et viktig bidrag til en levende kystkultur og et grunnlag for grønne næringer i Norges mest folkerike område. Kunnskap skal bidra til grunnlaget for bærekraftig forvaltning, styrking av de marine ressursene og det marine miljøet.

Prosjektets styringsdokument (dette dokumentet) beskriver en overordnet plan for prosjektets **gjennomføring, herunder mål, hovedprodukter, interessenter, rammebetingelser, organisering, gjennomføringsstrategi, samt overordnet prosjektplan og tilhørende toleranser.**

2. PROSJEKTETS MÅL

Det er et mål å fremskaffe og formidle kunnskap om det marine miljøet under vann i Færder- og Ytre Hvaler nasjonalparker til forvaltning, befolkning, og særlig til barn og unge. Målet er **lage økologiske marine grunnkart og formidle gjennom en kunnskapsbank som etableres. En viktig del av prosjektet er å teste ut ny teknologi for kartlegging og overvåking.**

FRISK OSLOFIJORD vil i alle sine aktiviteter ha et tre-delt **siktemål**:

- *frambringe* ny kunnskap og grunnlag for framtidig forvaltning
- *teste* og verifisere ny teknologi
- *formidle* til forvaltning, befolkningen og særlig barn og unge

Disse siktemål skal oppnås gjennom tre definerte **arbeidsmål**:

A. Frambringe økologiske grunnkart bestående av flere ulike temakart:

- Topografi, geologi, oseanografi og biologi
- Naturtypers utbredelse, verneverdier og tilstand
- Arkeologiske funn
- Marint avfall og annet menneskelig fotavtrykk

B. Utvikle en kunnskapsbank til formidling av kunnskap om det marine miljøet til barn og unge, beslutningstakere og medier, i form av:

- Undervisningspakker på ulike alderstrinn opp til og med videregående
- Formidling til forvaltningsapparatet
- Popularisert stoff til mediene, nettsider, sosial medier og utstillinger
- Artikler og foredrag
- Film og video

C. Søke samarbeid og synergi med andre nasjonalparkaktiviteter og med annen relevant aktivitet.

Eksisterende data og kunnskap skal så langt som mulig innarbeides i produktene (A og B), f.eks

- Informasjonsformidling – framstilling av kunnskap på forståelig måte
- Krafttak for kysttorsk (pågående prosjekt v/HI m.fl.)
- Vannforskriften

- Martini (Understanding and predicting water quality for ecosystem-based management of Norwegian fjords, coastal waters and seas) (Forskningsrådprosjekt v/ NIVA m.fl.)
- Overvåkingsprogrammer i Ytre Oslofjord (Nasjonal naturtypekartlegging, Kystovervåking/ØKOKYST, Ytre Oslofjord v/HI, NIVA, m.fl.)
- Fagprogrammer hos fylkesmennene, miljøvernavdelingen og NIN systematikken
- Helhetlig plan for Oslofjorden (startes opp i 2018 og ledes fra Miljødirektoratet)
- «FjordOs prosjekt» Institutt for maritime operasjoner, USN Campus Vestfold
- Samarbeid med andre marine nasjonalparker i Skagerrak

Det er et felles ansvar og felles mål å inkludere all relevant **kunnskap** i Frisk Oslofjord.

Nivå	Beskrivelse	Suksesskriterier
Virksomhetsmål - Ønsket fremtidig situasjon.	<ul style="list-style-type: none"> - En frisk Oslofjord rik på friluftsliv og naturopplevelser - Bærekraftige bestander - Skape kunnskapsgrunnlag for bærekraftig forvaltning - Lett tilgjengelig informasjon for alle 	<ul style="list-style-type: none"> - Alle arealer i Nasjonalparkene er kartlagt eller modellert - Informasjonen er kartfestet - Kunnskapen er allmenn tilgjengelig - Kunnskap fra prosjektet benyttes aktivt av forvaltning og i undervisning
Effekt mål - Hvilke konkrete endringer skal prosjektet føre til?	<ul style="list-style-type: none"> - Frambringe samlet kunnskap om det marine miljøet i Oslofjordens nasjonalparker - Optimalisere kartleggingsmetoder - Formidle kunnskapen til forvaltning, befolkning og særlig barn og unge - Bredt samarbeid mellom aktører for å fremskaffe informasjon 	<ul style="list-style-type: none"> - Nye områder er kartlagt - Kunnskapen om de marine områdene er samlet og synliggjort - Nye teknologi er testet og verifisert - Kartleggingsmetodene er oppdaterte - Ny kunnskap er lett tilgjengelig for forvaltning og undervisning
Resultatmål / Prosjektprodukt - Hva skal prosjektet levere? - Hva er hovedproduktene?	<ul style="list-style-type: none"> - Økologiske grunnkart: Faktabasert og kartfestet informasjon om det marine miljøet, basert på ny og eksisterende kunnskap. - Kunnskapsbank til formidling av kunnskap om det marine miljøet 	<ul style="list-style-type: none"> - Kartfestet informasjon om topografi, geologi, oseanografi, biologi, arkeologiske funn, marint avfall mm. - Lett tilgjengelig, popularisert kunnskap om Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker: <ul style="list-style-type: none"> ○ Undervisningspakker ○ Artikler og foredrag ○ Filmer og video

3. BESKRIVELSE AV PROSJEKTET OG DETS PRODUKTER

Prosjektet er organisert i 2 produksjonspakker knyttet til to hovedleveranser: *marine økologiske grunnkart (A)* og *kunnskapsbank (B)*.

Det er oppnevnt en arbeidsleder for hver av pakkene og for hver av hovedaktivitetene under hver hovedleveranse. Det er også opprettet en *administrasjonspakke* for å sikre god gjennomføring.

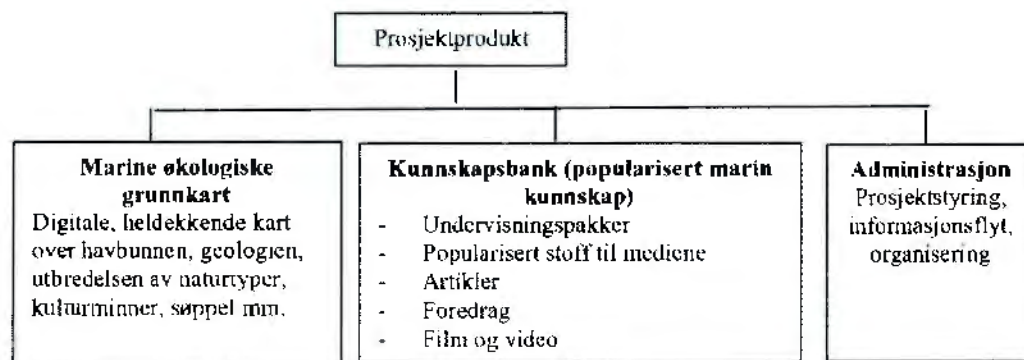
Hver partner er selvstendige enheter og skal bidra til felles leveranse fra prosjektet. Hver partner skal utarbeide faseplaner for prosjektgjennomføring. Prosjektplan skal oppdateres på bakgrunn av vedtak i styringsgruppen, i prosjektgruppen og ved prosjektgjennomgang hvert tertial.

3.1. Beskrivelse av hovedproduktene

Hovedprodukter	Beskrivelse
Marine økologiske grunnkart	Marine økologiske grunnkart for Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker, basert på bruk av eksisterende data, ny kartlegging og modellering. Det skal lages mest mulig heldekkende kart over naturtyper, deres tilstand og verdi. Klassifisering av verneverdier, biotoper og kulturminner. Klassifisering av belastninger og behov for tiltak. Klassifisering av salt og temperatur. Beskrivelse av bølger og havstrømmer.
Kunnskapsbank	Kunnskap om det marine landskapet og naturverdier under de blå flater i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker skal gjøres tilgjengelig for allmennheten, forvaltning og formidles spesielt til barn og unge. Kunnskapsbanken skal leve etter at prosjektet Frisk Oslofjord avsluttes.
Administrasjon	Prosjektstyring

3.2. Produktnedbrytningsstruktur

Havforskningsinstituttet (HI) koordinerer prosjektgjennomføringen sammen med NGU, Kartverket, Kongsberggruppen, NIVA og Inspiria.

3.3. Beskrivelse av produktene

A. Økologisk grunnkart

«Økologiske grunnkart» er et nytt begrep skapt i miljøforvaltningen og er en samling av ulike kartlag som gir kunnskap om hvor naturtyper, arter og landskapstyper forekommer. Innholdet i «marine økologiske grunnkart» må utvikles. FRISK OSLOFJORD er i så måte et pilotprosjekt. Økologisk grunnkart vil bygges på mange kunnskapslag hvor «marine grunnkart» ligger i bunn.

Bunnkartlegging er tid- og kostnadskrevende, men målet er å dekke størst mulig og representativt areal av nasjonalparkene. Utvikling av ny, kostnadseffektiv metodikk for kystkartlegging skal skje sammen med tradisjonell MAREANO- og NIN metodikk, dette for å sikre kvalitet og sammenlignbarhet med nasjonal kartlegging av havområdene.

Alle kart er digitale og det vil utvikles nye presentasjonsformer som også tar inn kunnskap om tilstand og miljøkvalitet, for å gi et best mulig kunnskapsgrunnlag for forståelse av naturkvaliteter, vannmasser og sammenhenger mellom tilstand i havbunnen, vannmassene og fisken som svømmer i dette havrommet.

Kartene lages ved prøvetaking på flere nivå og settes sammen til ulike produkter. Til grunn legges bunntopografi (bathymetri) og bunnegenskaper (reflektivitet) som måles heldekkende med ekkolodd. Videofilm av bunnen og bunnprøver tas i transekter og punkter, og i utvalgte områder gjøres det detaljkartlegging. Dette settes sammen (beregninger, modellering) til heldekkende kart over havbunnen, geologien, utbredelsen av naturtyper, kulturminner, søppel n.v.

Gjennom videre analyser, supplerende innsamlinger og bruk av eksisterende data fra andre prosjekter (synergieffekter) skal kartproduktene så langt det er mulig illustrere følgende:

- Naturtypenes utbredelse og tilstand
- Klassifisering av verneverdier, biotoper og kulturminner
- Klassifisering av belastninger og behov for tiltak:
  - Sjøbunnens nedslammingsgrad
  - Tilførsler av næringsalter og jordpartikler
  - Fremmede arter
  - Miljøgifter
  - Marint avfall og tekniske inngrep
- Klassifisering av salt og temperatur
- Beskrivelse av bølger og havstrømmer

Et heldekkende kart over naturtyper, deres tilstand og verdi er vesentlig for at prosjektets resultater skal kunne brukes i forvaltningen. Løpende samarbeid med forvaltningen vil være viktig ved utvikling av temakartene, med tanke på brukervennlighet og at kartene faktisk svarer på forvaltningens behov.

I tillegg til temakartene må prosjektet beskrive viktige økologiske sammenhenger og en helhetlig økologisk forståelse av fjordøkosystemene, ikke minst sammenhenger bak den sterke tilbakegangen av fiskeressursene. Det må beskrives hvordan eksisterende og innhentet kunnskap er brukt for å beskrive de økologiske sammenhengene.

Kartleggingen er avhengig av at det i god tid søkes om frigiving av kartleggingsarealene fra Forsvaret.

B. Kunnskapsbank

Vedtak 12/2-2019

Sak 4 Forprosjekt om «Kunnskapsbank»

Vedtak:

Rapport fra forprosjekt (INSPIRIA) ble godkjent, med følgende tillegg:

- Det må gjøres tydeligere hvordan kunnskapsbanken kan gjøres tilgjengelig for frivilligheten og deres formidlingsarbeid. Samarbeid med Oslofjordens friluftsråd må inngå i Kunnskapsbankens arbeid.
- Forskningsformidling skal ikke inngå i kunnskapsbanken.
- En skrivefeil i prosjektbeskrivelsens budsjett ble oppdaget, må rettes opp.
- Beskrivelsen av Kunnskapsbanken oppdateres i prosjektbeskrivelsen.

4. INTERESSEENTER

Prosjektets interesseenter er alle involverte parter. Tabellen viser de som er direkte involvert med roller i prosjektet. For fullstendig liste se deltakerlista til Workshop i november 2018. For oversikt over de ulike organisatoriske gruppene, se kap.6.

4.1. Interessentoversikt

Organisasjon/ Enhet/Gruppe	Navn og linjerolle	Hovedkategori (type interessent)	Tilknytning/relasjon til prosjektet
Færder nasjonalpark (1)	Roar Jonstang	Styringsgruppe	Leder av styringsgruppen
Ytre Hvaler nasjonalparker (1)	Eivind Borge	Styringsgruppe	Nestleder i styringsgruppen
Vestfold fylkeskommune (1)	Aina Dahl	Styringsgruppe	
Østfold fylkeskommune (1)	Anders Lørvik	Styringsgruppe	
Kongsberggruppen (1)	Bjørn Jalving	Styringsgruppe	
Miljødirektoratet (1)	Egil Postmyr/ Elisabet Rosendal	Styringsgruppe	
Fiskeridirektoratet (1)	Gunnstein Bakke	Styringsgruppe	
Kosterhavet nasjonalpark (1) Observatør	Anders Tysklind	Styringsgruppe (observatør)	
Fiskerlaget (1) Observatør	Olaf Thon	Styringsgruppe (observatør)	
Småfiskeren (1) Observatør	Torbjørn Halvorsen	Styringsgruppe (observatør)	
Færder Nasjonalpark	Bjørn Strandli	Prosjekteier, Nettverkssekretariat	Prosjekteier
Ytre Hvaler nasjonalpark	Monica Olsen	Nettverkssekretariat	
Østfold fylkeskommune	Atle Haga	Nettverkssekretariat	
Vestfold fylkeskommune	Olav Falk- Pedersen	Nettverkssekretariat	

Havforskningsinstituttet (HI)	Frithjof Moy	Prosjektleder, Nettverksekretariat Utøvende gruppe	Prosjektleder, faglig ledelse, hovedansvar arbeidspakke A (økologiske grunnkart).
Havforskningsinstituttet (HI)	Petter Baardsen	Prosjektledelse	Økonomisk prosjektlederansar
Havforskningsinstituttet (HI)	Jan Atle Knutsen	Prosjektledelse	Administrativt prosjektlederansar
Havforskningsinstituttet (HI)	Carla Brandt, Tone Kroglund, Lene Christensen	Prosjektledelse	Arbeidsutvalg, prosjektstyring
Kartverket (KV)	Torstein Adlund	Utøvende gruppe	Dybdekart og avledede produkter, søknad om frigivelse av dybdata
Norges geologiske undersøkelser (NGU)	Dag Ottesen	Utøvende gruppe	Sedimentkart og avledede produkter
Kongsberg Maritime (KM)	Therese Marthisen	Utøvende gruppe	Ny teknologi og formidlingsformer
Kongsberg Maritime (KM)	Arne Hestnes	Utøvende gruppe	Teknisk drift av nettsiden www.friskoslofjord.no
Norsk institutt for vannforskning (NIVA)	Mats Walday	Utøvende gruppe	Gruntvannøkologi of -teknologi
Vitensenteret Inspira	Geir Endregaard	Utøvende gruppe	Hovedansvar arbeidspakke B (kunnskapsbank) og for web- redaksjonen for www.friskoslofjord.no

4.2. Kommunikasjonsplan

Interessent (navn)	Mål med kommunikasjonen	Budskap	Kommunikasjonsform	Når? / Ved milepæl?	Ansvarlig
Styringsgruppe	Sikrer forankring, eierskap, engasjement og støtte til prosjektet	Informeres via prosjekteier	<ul style="list-style-type: none"> • Tertialrapport, Årsrapport • Styremøter • Arbeidsplaner, budsjett, regnskap 	<ul style="list-style-type: none"> • Møte hvert tertial • Årsmøte • Avslutningskonferanse 	Prosjekteier
Prosjekteier	Sikrer forankring, kvalitetssikring, framdrift.	Arbeidsplaner, budsjett, status/framdrift, måloppnåelse mm.	<ul style="list-style-type: none"> • Innkalles til prosjektmøter med utøvende gruppe • Tertialrapport, Årsrapport • Styremøter • Mail 	<ul style="list-style-type: none"> • Ved behov • Møte hvert tertial • Årsmøte • Avslutningskonferanse 	Prosjektleder
Nettverksekretariat	Har koordinerende rolle i prosjektet.	Arbeidsplaner, budsjett, status/framdrift, måloppnåelse mm.	<ul style="list-style-type: none"> • Innkalles til prosjektmøter med utøvende gruppe. Deltar ved behov. • Tertialrapport, Årsrapport • Styremøter 	<ul style="list-style-type: none"> • Info ifm månedlige prosjektmøter • Møte hvert tertial • Årsmøte • Avslutningskonferanse 	Prosjektleder
Prosjektledelse (intern arbeidsgruppe HI)	Kommunikasjon, informasjonsflyt, framdrift, dokumentasjon	Prosjektets styring og framdrift Forberede sakspapirer og møte i styringsgruppa	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeidsmøter, uformelle møter, mail. • Mail: friskoslofjord@hl.no 	<ul style="list-style-type: none"> • Ved behov, alltid • Årsmøte • Avslutningskonferanse 	Prosjektleder
Utøvende gruppe (partnere): HI, NGU, KV, KM, NIVA, Inspiria	Informasjon om aktiviteter, framdrift og planer.	Oppfølging av fremdrifts og milepælsplan for alle aktiviteter.	<ul style="list-style-type: none"> • Månedlige prosjektmøter (skype, video). • Mail • Deling av dokumenter i dropbox. 	<ul style="list-style-type: none"> • Månedlige prosjektmøter • Årsmøte • Avslutningskonferanse 	Prosjektleder
Bevilgende instanser (DnB, KLD, Vestfold og Østfold tk)			<ul style="list-style-type: none"> • Statusrapporter • Nettside www.friskoslofjord.no 		Prosjektleder, Inspiria
Allmennheten, bidragsytere, media	Spre informasjon om prosjektet	Formål og framdrift. Metoder. Nyheter, artikler, video, bilder. Lenker.	Nettside www.friskoslofjord.no		<ul style="list-style-type: none"> • Prosjektleder • Inspiria (Web-red.). • KM (teknisk drift). • Alle partnere (bidrar med innhold).

4.2.1. Kommunikasjonsformer/dokumenthåndtering

Type	Mål med kommunikasjonen	Innhold	Målgruppe	Ansvarlig
Nettside www.friskoslofjord.no	Informasjon, tilgjengeliggjøring	Info om prosjektet og deltakende institusjoner. Nyheter, bilder, video, preliminære resultater, foredrag fra seminarer. Lenker til besøksentre mm.	Allmennheten	
Epost: friskoslofjord@hi.no	Kontakt med prosjektledelsen	Løpende kontakt	Prosjektpartnere, prosjekteier, nettverkssekretariat	
Dropboks	Deling av dokumenter	Styresaker, framdriftsrapporter, tempoplaner, møtereferater	Prosjektpartnere, prosjekteier, nettverkssekretariat	
Dokumenter	Lagres hvor	Tilgjengelig for:	Arkiveres i Public360 (HI)	
Styredokumenter (protokoll, styresaker/vedtak)	Dropboks	Prosjektpartnere, nettverkssekretariat, prosjekteier	Ja	
Styreprotokoll	Dropbok + nettside	Alle	Ja	
Signerte samarbeidsavtaler	Internt, HI	Prosjektledelsen	Ja	
Møtereferater fra prosjektmøter	Dropboks	Prosjektpartnere, nettverkssekretariat, prosjekteier		
Statusrapporter, årsrapporter, regnskapsrapporter, sluttrapport	Dropboks	Prosjektpartnere, nettverkssekretariat, prosjekteier		
Prosjektledelse (styringsdokument, tempoplan, økonomi/budsjett)	Dropboks	Prosjektpartnere, nettverkssekretariat, prosjekteier		
Maler (brevmal, ppt-mal, møtereferat-mal, etc)	Dropboks	Prosjektdeltakere, nettverkssekretariat, prosjekteier		

*Alle dokumenter lagres i tillegg internt på HI's server M: /Frisk Oslofjord

5. RAMMEBETINGELSER

5.1. Føringer for prosjektet

Prosjektet ble etablert 2018 og skal ferdigstilles i 4. kvartal 2021. Overordnede faser og leveranser er gitt i **Kap. 9.1** og i **Vedlegg** (tempoplan/milepælsplan).

Innsamling av data vil foregå i 2019 og marine økologiske grunnkart ferdigstilles og leveres til kunnskapsbanken innen 2.kvartal 2020. Innhold og rammer for Kunnskapsbanken utvikles gjennom 2019-2020 og ferdigstilles i 2. kvartal 2021. Prosjektet avsluttes med en avslutningskonferanse 4. kvartal 2021.

Prosjektet har en budsjettramme på NOK 27,9 mill, inklusive egenfinansiering. Rutiner for budsjett- og økonomi-rapportering er gitt i **Vedlegg**.

5.2. Prosjektets avgrensninger

5.3. Rettslige reguleringer

Se **Vedlegg** (Tillegg til samarbeidsavtalen)

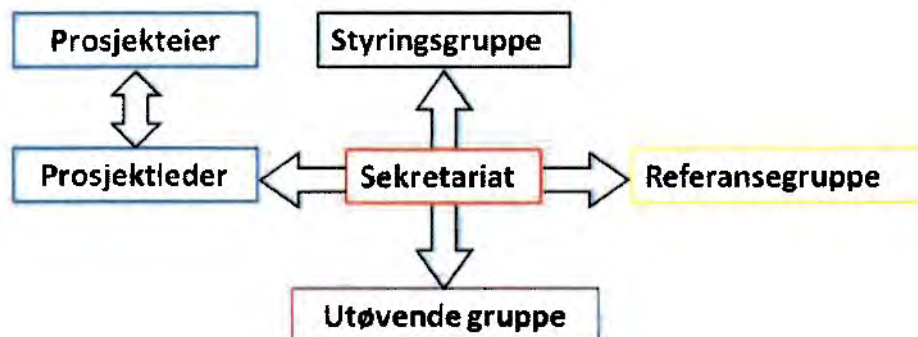
5.4. Prinsipielle spørsmål

6. ORGANISERING, ROLLER OG ANSVAR

6.1. Prosjektorganisering

FRISK OSLOFJORD er organisert med en prosjekteier, prosjektleder, styringsgruppe, utøvende gruppe, referansegruppe og et sekretariat som er navet i prosjektorganisasjonen.

6.2. Rollebeskrivelser

Styringsgruppe (med representanter)

Institusjon	Navn	
Færder nasjonalpark (1)	Roar Jonstang	Leder
Ytre Hvaler nasjonalparker (1)	Eivind Borge	Nestleder
Vestfold fylkeskommune (1)	Aina Dahl	
Østfold fylkeskommune (1)	Anders Lervik	
Kongsberggruppen (1)	Bjørn Jalving	
Miljødirektoratet (1)	Egil Postmyr/ Elisabet Rosendal	
Fiskeridirektoratet (1)	Gunnstein Bakke	
Kosterhavet nasjonalpark (1) Observatør	Anders Tysklind	Observatør
Fiskerlaget (1) Observatør	Olaf Thon	Observatør
Småfiskeren (1) Observatør	Torbjørn Halvorsen	Observatør

Styringsgruppen skal:

- Godkjenne samlet prosjektplan for hele prosjektperioden.
- Påse at prosjektplanen blir fulgt og at målene i prosjektet blir nådd.
- Godkjenne årlige budsjetter og arbeidsplaner.
- Behandle årlige rapporteringer om økonomi/administrative forhold og måloppnåelse.

«Frisk Oslofjord» skal ligge under samme styringsgruppe som «Krafttak for kysttorsken», utvidet med 1 repr. fra Kongsberggruppen:

Fiskerlaget og Småfiskern sitter i styringsgruppen først og fremst for å bistå i utvikling av «Krafttak for kysttorsken». I frisk Oslofjord kunne flere andre organisasjoner være like relevante. De to organisasjonene gis en observatørrolle ved behandling av saker i «Frisk Oslofjord».

Det foreslås at følgende saker skal legges fram for styringsgruppen:

- Prosjektplan, budsjett og finansiering (for hele prosjektperioden)
- Årlige arbeidsplaner, herunder eventuelle justeringer i forhold til prosjektplanen
- Rapportering om framdrift, resultater og behov

Prosjekteier

Institusjon	Navn
Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker	Bjørn Strandli

Bevilgning er gitt til Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker og Havforskningsinstituttet. En slik plassering av eierskapet er viktig for å sikre at prosjektet er godt koplet opp mot nasjonalparkenes behov og forankring i det politiske og faglige miljøet lokalt og regionen. Dette vil også sikre linjen til Miljødirektoratet som har et overordnet ansvar for nasjonalparkene. Miljødirektoratet sitter dessuten i prosjektets styringsgruppe. Nasjonalparkene er forankret hos fylkesmennene og med nasjonalparkene som prosjekteier vil prosjektet være sterkt faglig og administrativt forankret hos fylkesmennene.

Fylkesmannen er nasjonalparkenes juridiske subjekt.

Prosjekteier skal:

- Legge fram saker for styringsgruppen og sørge for at vedtak blir fulgt opp i prosjektorganisasjonen
- Påse at prosjektplanen blir fulgt og at målene i prosjektet blir nådd.
- Behandle årlige budsjetter og arbeidsplaner.
- Behandle rapporteringer om økonomi/administrative forhold og måloppnåelse.

Prosjekteier behandler sakene og gir tilbakemelding til prosjektledelsen etter at de er behandlet i styringsgruppen. Prosjekteier koordinerer arbeidet inn mot styringsgruppen og nasjonalparkstyrene.

Prosjektledelse (HI)

Rolle	Navn
Faglig ledelse	Frithjof Moy
Administrativt/økonomisk prosjektlederansvar	Petter Baardsen/ Jan Atle Knutsen
Arbeidsutvalg, prosjektstyring	Carla Brandt, Tone Kroglund, Lene Christensen

HI har faglig og administrativt/økonomisk prosjektlederansvar i gjennomføringen av prosjektet. Det innebærer ansvar for inngåelse av samarbeidsavtaler med partnere og prosjekteier. HI har ansvar for faglig og økonomisk rapportering til prosjekteier og bevilgende enheter. HI skal se til at prosjektet gjennomføres på best mulig måte i henhold til målsetning. Hver partner er ansvarlig for egen innsats og gjennomføring og rapporterer til prosjektleder.

Nettverksekretariat

Institusjon	Navn	
Færder nasjonalpark	Bjørn Strandli	Prosjekteier
Havforskningsinstituttet	Frithjof Moy	Prosjektleder
Ytre Hvaler nasjonalpark	Monica Olsen	
Østfold fylkeskommune	Atle Haga	
Vestfold fylkeskommune	Olav Falk- Pedersen	

Nettverksekretariatet skal ha en koordinerende rolle i prosjektet:

- Dialog i prosjektgjennomføring, intern deling av info.
- Arbeidsplaner og årsbudsjetter.
- Gjennomføring av prosjektaktiviteter.
- **Rapportering til prosjekteier og styringsgruppe om måloppnåelse og økonomisk/administrative forhold.**
- **Lage saksdokumenter til styringsgruppen i samarbeid med prosjekteier.**

Utøvende gruppe (samarbeidspartnere)

Rolle	Navn
Havforskningsinstituttet (HI)	Frithjof Moy
Kartverket (KV)	Torstein Adland
Norges geologiske undersøkelser (NGU)	Dag Ottesen
Kongsberg Maritime (KM)	Therese Mathisen
Norsk institutt for vannforskning (NIVA)	Mats Walday
Vitensenteret Inspira	Geir Endregaard

Utøvende gruppe i prosjektet utgjøres av prosjektpartnere som alle bidrar med unike deloppdrag i prosjektet. Omfang er definert i arbeidsavtaler godkjent i prosjektstrukturen, først og fremst av prosjekteier. Havforskningsinstituttet (HI) koordinerer prosjektgjennomføringen sammen med NIVA, Kongsberggruppen, Kartverket, NGU og Inspira.

Alle organisasjoner som deltar i det operative arbeidet skal ha en egen prosjektansvarlig. Alle partnere utarbeider og formidler i prosjektet planer for gjennomføring av aktiviteter godkjent i av prosjekteier

og styringsgruppen. Alle partnere er ansvarlig for gjennomføring og rapportering til prosjektledelsen om gjennomføring og økonomisk status.

Det kan bli aktuelt å inkludere flere partnere i prosjektet for å sikre god måloppnåelse.

Referansegruppe(r)

Det kan opprettes tidsbegrensede eller permanente referansegrupper til prosjektet.

Referansegruppe for Kunnskapsbanken:

Institusjoner	
Utdanningsavdelingen i Vestfold Fylkeskommune	Havforskningsinstituttet
Utdanningsavdelingen i Østfold Fylkeskommune	Kongsberg Maritime
Besøkscenteret for Færder nasjonalpark	Færder kommune
Besøkscenteret for Hvaler nasjonalpark	Hvaler kommune

6.3. ROLLEFORDELING

Arbeidspakke Økologisk grunnkart, roller:

HI leder arbeidspakke og har ansvar for å koordinere og gjennomføre arbeidsoppgaver slik at prosjektets målsetning blir best mulig oppfylt.

Utvøende gruppe (prosjektpartnerne) bidrar på følgende fagområder:

- Havforskningsinstituttet: biologiske naturtypekart og vannmasser
- Kartverket: dybdekart og avledede produkter, inkl søknad om frigivelse av dybde data
- Norges geologiske undersøkelser: sedimentkart og avledede produkter
- Kongsberg Maritime: ny teknologi og formidlingsformer
- Norsk institutt for vannforskning: gruntvannsøkologi og -teknologi
- **NORSK MARITIMT MUSEUM kontaktes for informasjon om maritim kulturarv**

Hver partner bidrar til produksjon av økologiske grunnkart over sjøområdet. Framstilling skal følge NiN-metodikk. Hver partner bidrar med unik kunnskap om sjøbunnen og vannmasser. Kunnskap spilles inn til Kunnskapsbanken.

Arbeidspakke Kunnskapsbank, roller:

Inspira leder arbeidspakken og har ansvar for å koordinere og gjennomføre arbeidsoppgaver slik at prosjektets målsetning blir mest mulig oppfylt. **Utvøende gruppe (prosjektpartnerne) bidrar med levering og tilrettelegging av forskningsdata og resultater til bruk av Kunnskapsbanken.**

Organisering og form må baseres på tilbakemeldinger styringsgruppen og referansegruppen. Kunnskapsbanken har to utviklingsarenaer:

- Teknisk plattform og drift
- Formidlingspakker

Rolle	Navn	Særlig ansvar
Prosjektleder	Inspira	Koordinerer prosjektet, ansvarlig for vgs leveransene
Prosjektpartner	Færder besøkssenter	Ansvarlig utstillingene og bidra til u-skole leveransene
Prosjektpartner	Hvaler besøkssenter	Ansvarlig u-skole leveransene og aktivitetskit
Prosjektpartner	Vestfold fylkeskommune	Ansvarlig faglig utsjekk vgs og bidra til utvikling av vgs leveransene
Prosjektpartner	Østfold fylkeskommune	Bidrar til faglig utsjekk vgs og bidra til utvikling av vgs leveransene
Prosjektpartner	Havforskningsinstituttet	Faglig bistand til skoleleveransene og FoU kobling
Prosjektpartner	Kongsberg Maritime	Ansvarlig FoU kobling og bidrar til U-skoleleveransene
Prosjektpartner	Færder kommune	Ansvarlig faglig utsjekk u-skole og utvikling av u-skoletilbud
Prosjektpartner	Hvaler kommune	Bidra faglig utsjekk u-skole og utvikling av u-skoletilbud

Tabell fra Rapport Forprosjekt Kunnskapsbanken, s 20

7. PROSJEKTETS AVHENGIGHETER

[Oppsummer kort prosjektets viktigste interne og eksterne avhengigheter (for eksempel til andre IT-systemer, prosesser, prosjekter, strategier, felleskomponenter etc).

Avhengigheter	Kort beskrivelse av avhengighet	Prosjekteier/systemeier	Håndtering av avhengighet
FF Seisma	Båt og utstyr for kartlegging	NGU	
FF Kristine Bonnevie	Båt og utstyr for kartlegging	HI	
Simrad Echo	Båt og utstyr for kartlegging	KM	
AUV Hugin	Båt og utstyr for kartlegging	KM	
Sølvkrona/Simrad Echo	Båt og utstyr for kartlegging	KM	
ROV Eelume	Båt og utstyr for kartlegging	KM	
Drop-kamera miniROV Drone	Utstyr for kartlegging	NIVA	
Detaljerte dybdekart	Frigivelse av detaljerte dybdekart	Forsvaret	
Nettsted	Domene-eier, tilgang, ansvar for drift & oppdatering	KM, HI, Inspira	

8. PROSJEKTPLAN

Vedtatt Prosjektplan er gitt i vedlegg (Saksfremlegg nr. 5, møte nr. 1-2019). Tempoplan for prosjektet som helhet og de enkelte arbeidspakkene er samlet i egen excel-fil og oppdateres fortløpende som en del av prosjektstyringen. **Alle dokumenter ligger tilgjengelig for involverte parter i Dropbox.** Overordnede faser og leveranser er beskrevet under.

Hver partner er selvstendige enheter og skal bidra til felles leveranse fra prosjektet. Hver partner skal utarbeide faseplaner for prosjektgjennomføring. Prosjektplan skal oppdateres på bakgrunn av vedtak i styringsgruppen, i prosjektgruppen og ved prosjektgjennomgang hvert tertial.

I Planfasen er det gjennomført

- Prosjektetablering
- Prosjektbeskrivelse (versjon 1) til styringsgruppen 28. august 2018.
- Samarbeidskontrakter med partnere, 3-4 kvartal 2018
- Forprosjekt Kunnskapsbanken (Inspiria), rapport (februar 2019).
- Prosjektseminar gjennomført 14 november, Statens hus Tønsberg

8.1. Overordnede faser og leveranser

Leveranse A: ØKOLOGISKE GRUNNKART

Milepæler	Tid	Beskrivelse
Fase 1	1. kvartal 2019	<ul style="list-style-type: none"> ○ Avgrense kartleggingsområde og områder av spesiell interesse ○ Fastsette omfang av kartleggingen for hver partner ○ Søke frigivelse av dybde data, overlevering av dybde data til NGU for utarbeidelse av prøvedesign
Fase 2	2. kvartal 2019	<ul style="list-style-type: none"> ○ Analyse og produksjon av kart over bunntopografi og landskapsformer (KV) ○ Formidle dybde data internt til innsamlingsprogrammet i Frisk Oslofjord ○ NGU (FF Seisma): kartlegging i kystnære områder. 2-4 uker i mai. ○ HI (FF Kristine Bonnevie): kartlegging i dype områder, 9 døgn i juli. ○ KM: Kartlegging med ny teknologi. Mai- juli (aug-sept) ○ NIVA: Planlegging av feltinnsamling ○ HI: Innsamling av vannmassedata (oseanografi, plankton)
Fase 3	3. kvartal 2019 – 2. kvartal 2020	<ul style="list-style-type: none"> ○ NIVA: Innsamling av data på grunt vann med ny teknologi, aug – sept ○ Formidle dybde data internt til innsamlingsprogrammet i Frisk Oslofjord ○ Bearbeiding og formidling av innsamlet kunnskap. Ulike datatyper og produkter vil ha ulik opparbeidings tid og det skal lages plan for leveranser ○ Bearbeiding og analyse av innsamlede data med ny teknologi, sammenlikning og verifisering med tradisjonell metodikk ○ Marine økologiske grunnkart ferdigstille og levers til kunnskapsbanken innen 2. kvartal 2020

(Se prosjektplan og tempoplan for detaljer)

Leveranse B: KUNNSKAPSBANK

Milepæler	Tid	Beskrivelse
Fase 1	1. kvartal 2019	<ul style="list-style-type: none"> ○ Lage prosjektplan for Kunnskapsbanken og fastsette prosjektansvarlig for bankens hovedelementer ○ Plattform for Kunnskapsbanken: beskrive opplegg. Opprette web-side ○ Formidlingspakker. Utpeke hovedansvarlig. Starte utvikling. ○ Skrive kontrakter på avtalt arbeidsinnsats

Fase 2	2. kvartal 2019	<ul style="list-style-type: none"> ○ Utvikle plattform for Kunnskapsbanken ○ Utvikle formidlingspakker til ungdomsskole og videregående skole, som beskrevet i for-prosjektet ○ Utvikle formidlingspakker til allmennheten og visningsentre i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker ○ Utvikle nye måter å formidle kunnskap
Fase 3	3. kvartal 2019 – 2. kvartal 2020	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kunnskapsbanken etableres, data legges inn ○ Formidling til ungdomsskole og videregående skole, som beskrevet i forprosjekt ○ Evaluering av undervisningsopplegg ○ Formidlingspakker til allmennheten og visningsentre i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker, evalueres og utvikles videre ○ Ny formidlingsmåter/ny teknologi

(Se prosjektplan og tempoplan for detaljer)

PROSJEKTGJENNOMFØRING

Milepæler	Tid	Beskrivelse
Fase 4	3. kvartal 2020 - 4. kvartal 2021	Plan for fase 4 vil oppdateres mht resultater fra fase 3 Marine økologiske grunnkart og fase 3 Kunnskapsbank. Fase 4 har fokus på formidling, overføre ansvar for ~~videre drift ut over prosjektet og gjennomføre prosjektavslutning~~ <ul style="list-style-type: none"> ○ Kunnskapsbankens drift overføres fra prosjektet til framtidig driftsansvarlig ○ Formidling til ungdomsskole og videregående skole videreføres høst og våsemester ○ Formidling til skole overføres fra prosjektet til framtidig driftsansvarlig ○ Avslutningskonferanse Frisk Oslofjord

(Se prosjektplan og tempoplan for detaljer)

ADMINISTRASJON

Milepæler	Tid	Beskrivelse
Fase 1	1. kvartal 2019	<ul style="list-style-type: none"> ○ Prosjektsekretariat opprettes med egen e-postadresse ○ Prosjektstyringsverktøy tas i bruk for Frisk Oslofjord ○ Skrive kontrakter på avtalt arbeidsinnsats med partnerne
Hele prosjektperioden		<ul style="list-style-type: none"> ○ Årsmøter og årsregnskap ○ Prosjekt møter hver måned med partnere (Skype). Oppfølging av framdrift og milepæler. ○ Forberede sakspapirer og møte i styringsgruppen ○ Tertialrapport med status for gjennomføring og regnskap)
Slutfase	4. kvartal 2021	<ul style="list-style-type: none"> ○ Avslutningskonferanse ○ Avslutte regnskap, rapport til finansieringskilder

Tempoplan for Frisk Oslofjord

I: innsamling av data (kartlegging), a: analyser, L: leveranse, m: arbeidsmøter, u: utvikling, x: iverksetting, handling. (pr. 06.05.2019)

I: innsamling av data (kartlegging), a: analyser, L: leveranse, m: arbeidsmøter, u: utvikling, x: iverksetting, handling

Ansvaret	2018												2019												2020												2021												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Arb.pakke 1 Økologiske grunnkart	HI																																																
Oppg 1.1 Delkart og verdikart	KV																																																
Oppg 1.2.1 Naturtyper på dypt vann	HI																																																
Oppg 1.2.2 Naturtyper på tidligere dypt vann	NGU																																																
Oppg 1.2.3 Naturtyper på grunnfjell	NIVA																																																
Oppg 1.3.1 Ny teknologi: Kugin	KM																																																
Oppg 1.3.2 Ny teknologi: Gelams	KM																																																
Oppg 1.3.3 Ny teknologi: Drone	NIVA																																																
Oppg 1.4 Vannmasser	HI																																																
Oppg 1.5 Vistland	HI																																																
Arb.pakke 2 Randsfjellpark	Inspira																																																
Oppg 2.1 Bankplattform, Aunskapsteling	HI																																																
Oppg 2.2 Økologiske grunnkart	HI																																																
Oppg 2.4 Undervisningspakker	Inspira																																																
Oppg 2.5 Mobil utstilling, media, etc.	Inspira																																																
Oppg 2.3 Bankadministrasjon	Inspira																																																
Arb.pakke 3 Administrasjon	HI																																																
Oppg 1 Prosjektstyring	HI	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Oppg 2 Økonomistyring	HI																																																
Oppg 3 Seminar	HI																																																

*Arbeidspakke «Synergier» fra den opprinnelige tempoplanen i prosjektbeskrivelsen er tatt ut som eget punkt, ettersom innhenting av kunnskap og kopling til andre prosjekter gjennomfører alle deler av prosjektet.

Vurdering:

Prosjektplan er del av styringsdokumentet for Frisk Oslofjord. Prosjektplan gir oversikt over viktige hendelser og viser en troverdig framstilling av gjennomføring. Det hviler stort ansvar på alle samarbeidspartnere å utarbeide milepølsplaner og plan for leveranser. Prosjektplan legges til grunn for «aktivitet og budsjett» for hele prosjektperioden og for 2019.

Styrebehandlet 12.02.2019

Sak 5 Prosjektplan for hele prosjektperioden

Vedtatt:

Prosjektplanen ble godkjent, med følgende tillegg:

- Budsjett må ikke bindes i den grad at det ikke kan gjennomføres justeringer i arbeidet, dersom erfaringer underveis skulle tilsa det. Slike justeringer må inngå i prosjektets rapportering.

Det må lages et eget prosjektstyringsverktøy for «Frisk Oslofjord». Dette må presenteres på neste møte i styringsgruppen (juni).

8.2. Total gjennomføringsplan for prosjektet

(Se excel fil FO Tempoplan i vedlegg)

8.3. Budsjett og økonomirapportering

Rutiner ved budsjett- og økonomirapportering er gitt i eget vedlegg til samarbeidsavtalene (Vedlegg 5). Samtlige samarbeidspartnere har et ansvar for å føre regnskap over bruken av prosjektmidlene (inkludert eventuelle forpliktelser til egenfinansiering), samt sørge for godkjenning av revisor eller ekstern regnskapsfører ved sluttrapportering. Fakturering fra samarbeidspartnere til HI innen 1. mars og 30. november gjeldende år (se vedlegg 5).

Budsjett og finansiering for prosjektperioden

Tabell under viser forslag til tentativ budsjettfordeling for prosjektperioden. Budsjettet må ikke bindes i den grad at det ikke kan gjennomføres justeringer i arbeidet, dersom erfaringer underveis skulle tilsi det. Det er viktig for resultatoppnåelsen at prosjektet setter av tilstrekkelige ressurser til sekretariat og god prosjektledelse.

Aktivitet	(dato: 12/2-2019)	Budsjett 1000kr
Høyoppløselige dybdekart, produksjon av marine dybdekart		2400
Produksjon av økologiske grunnkart, økologisk analyse		8500
Tilstandsanalyser, miljøgifter, sedimentering		800
Kartlegging og utprøving av ny teknologi		7500
Beskrivelse av havstrømmer, vannmasser, bølger, næringssalter mm.		800
Kunnskapsbank		6000
Administrasjon/sekretariat		1900
SUM		27900

Finansiering

DNB	15000
Vestfold og Østfold fylkeskommuner	2000
Klima- og miljødepartementet	2000
Egenandeler fra Kongsberggruppen (5000) HI og NGU (3900)	8900
SUM	27900

Det skal legges fram for prosjekteier og styringsgruppe årlig planer for aktivitet, framdrift og budsjett.

I den grad det dokumenteres behov for ekstra prosjektinnsats som ikke dekkes av basisbudsjettet, kan det søkes om tilleggsfinansiering. Eventuelle beløp og aktuelle finansieringskilder må avklares med prosjekteier og styringsgruppe.

Budsjettfordeling 2019

(Utdrag fra Frisk Oslofjord regnskapsrapport mai 2019.pdf)

	Tilskudd 2019 *)
Havforskningsinstituttet	2 500 000
Fylkesmannen i Vestfold (Færder nasjonalpark)	150 000
Fylkesmannen i Østfold (Y. Hvaler nasjonalpark)	150 000
NGU	1 680 000
Kartverket	1 200 000
Kongsberg Maritime	3 300 000
NIVA	900 000
Inspira	2 950 000
Udisponert **)	
Sum	12 830 000
	Egendoms 2019
Havforskningsinstituttet	2 360 000
Fylkesmannen i Vestfold (Færder nasjonalpark)	
Fylkesmannen i Østfold (Y. Hvaler nasjonalpark)	
NGU **)	300 000
Kartverket	
Kongsberg Maritime **)	2 000 000
NIVA	
Inspira	
Sum	4 660 000
Sum inntekter	17 490 000
	Utgifter 2019
Havforskningsinstituttet	4 860 000
Fylkesmannen i Vestfold (Færder nasjonalpark)	150 000
Fylkesmannen i Østfold (Y. Hvaler nasjonalpark)	150 000
NGU	1 980 000
Kartverket	1 200 000
Kongsberg Maritime	5 300 000
NIVA	900 000
Inspira	2 950 000
Sum	17 490 000
*) Budsjett for 2019 godkjent i styremøte 12.02.2019 **) Fordeling per år er ikke avklart eller kvalitetssikret.	

8.4. Relevant informasjon og erfaringer fra tidligere prosjekter

Prosjektpartnerne har til sammen bred erfaring fra kartleggingsprosjekter og/eller formidling av resultater og informasjon. Dette inkluderer prosjektplanlegging, prosjektstyring, datainnsamling, databehandling, formidling, samarbeid mm.

8.5. Forutsetninger som er lagt til grunn

Det forutsettes at alle involverte parter følger den vedtatte prosjektplan og budsjettplan kommende føringer fra prosjekteier og styringsgruppen.

8.6. Vurdering av prosjektets usikkerheter

[Gjennomfør en usikkerhetsanalyse ut fra deres nye og dypere forståelse av prosjektet, relatert til den planen som prosjektet nå fremlegger. Beskriv prosjektets viktigste trusler og muligheter. Dette er mulige hendelser som ikke er innarbeidet i den foreliggende prosjektplanen, og som kanskje kan inntreffe eller kanskje ikke vil inntreffe. Bruk gjerne deres egen mal for usikkerhetsstyring. Usikkerhetsvurderingene vil endre seg fortløpende gjennom prosjektet. Prosjektleder vil være ansvarlig for videre kontinuerlig identifikasjon og rapportering av usikkerhet.]

a) Trusler

Mulig hendelse	Tiltak som vil redusere hendelsens sannsynlighet og/eller konsekvens

b) Muligheter

Mulig hendelse	Virkning hvis hendelsen inntreffer	Stimulerende tiltak

8.7. Prosjektstyring og rapporteringsmekanismer

Informasjonsrutiner innad i prosjektet og ut mot allmenheten

- Prosjektet har skrevne rutiner for intern og eksternt kommunikasjon.
- Prosjektet har felles nettsideløsning/kommunikasjonsportal med tilhørende nettreddaksjon. Dette bør koordineres med informasjon fra «Krafttak for kysttorsken».
- Det er etablert en e-post-adresse (friskoslofjord@hi.no) som vil motta og svare opp e-post til prosjektet
- **Frisk Oslofjord har egen logo som brukes i informasjonsarbeid og på notater/brevark.**
- Saker som skal legges fram for styringsgruppen koordineres av prosjekteier.
- Det lages egen prosjektfane for Frisk Oslofjord på nasjonalparkenes nettside. Styresaker og nyhetssaker skal være tilgjengelige der.

Møte- og rapporteringsrutiner

- Det innkalles til prosjektmøte med partnerne hver måned. Dato for neste møte avtales på hvert møte, og det sendes innkalling og agenda én uke i forkant av møtet.
- Milepælrapporter fra partnere leveres hvert tertial (ca. 30. april, 15. august og 15. desember).
- Milepælrapport fra prosjektlederen til prosjekteier hvert tertial, knyttet opp mot styringsmøtene. **Frist for levering er 1 mnd i forkant av styringsmøte.**
- **Sekretariatmøter avholdes 1 mnd før styringsmøtene**
- Sakspapirer sendes partnere til høring 3 uker før styringsmøte
- Sakspapirer sendes styret ca. 10 dager før styringsmøte

Oversikt over faglig- og økonomisk rapporteringsplan

Prosjektleders rapportering til prosjekteier og styringsgruppe om resultater, framdrift og økonomisk status, skjer 3 ganger årlig (i forbindelse med møtene i styringsgruppen). I tillegg skal økonomisk status rapporteres til DnB-sparebankstiftelsen og Miljødirektoratet som er bevilgende parter.

Rapportering fra utøvende gruppe til prosjektleder skjer hvert tertial.

Type rapport	Ansvar for rapporteringen	Til hvem	Beskrivelse	Hyppighet/ Frist
Arbeidsplaner	Prosjekteier/ sekretariat/ Prosjektledelse	Styringsgruppen	Årlige prosjektplaner	15. januar
Budsjett	Prosjekteier/ sekretariat/ Prosjektledelse	Styringsgruppen	Årlige budsjett	15. januar
Statusrapport	Prosjektledelse	DnB- Sparebankstiftelsen	Årlig statusrapport	1. april
Regnskaps- rapport	Prosjektledelse	DnB- Sparebankstiftelsen	Økonomisk status	30. juni, 31. des
Regnskaps- rapport	Prosjektledelse	Miljødirektoratet	Årlig statusrapport	Januar
Statusrapport	Prosjektledelse	Styringsgruppen	Framdrift, resultater	Hvert tertial, i forbindelse med styremøtene
Regnskaps- rapport	Prosjektledelse	Styringsgruppen	Økonomisk status. (15. mai: kun fordeling av utbetalte tilskudd)	15. januar, 15. mai
Samarbeids- rapport	Prosjektledelse/ prosjektpartnere		Gjennomførte aktiviteter og resultater.	Årsmøte i november
Statusrapport*	Den enkelte prosjektpartner	Prosjektleder (friskoslofjord@hi.no).	Framdrift, resultater	Hvert tertial (ca. 30. april, 15. aug og 15. des)
Regnskaps- rapport**	Den enkelte prosjektpartner	Prosjektleder (friskoslofjord@hi.no). Regnskapsrapport sendes med kopi til petter.baardsen@hi.no	Økonomisk status	30. november

*Se mal for kort statusrapport

**Se mal for regnskapsrapport

9. VEDLEGG

1. Prosjektplan (vedtatt 12.02.2019)
2. Rutiner for regnskapsrapportering
3. Milepælsplan /Tempoplan
4. Rettslig avklaring- Tillegg til samarbeidsavtalen

Møte nr.: 1-2019

Saksframlegg – sak nr.: 5

Prosjektplan (v1) for prosjektperioden

Saksbehandler: Frithjof Moy (HI)

Hva saken gjelder:

Denne prosjektplan, i versjon 1, uttrykker hvordan og når mål skal oppnås, basert på prosjektbeskrivelse utarbeidet i planleggingsfasen.

FRISK OSLOFIORD har et tre-delt siktemål:

- frambringe ny kunnskap og grunnlag for framtidig forvaltning
- teste og verifisere ny teknologi
- formidle til forvaltning, befolkningen og særlig barn og unge

Det ligger til grunn at prosjektet er organisert i 2 produksjonspakker knyttet til de to hovedleveransene: *marine økologiske grunnkart* og *kunnskapsbank*. Det skal velges en arbeidsleder for hver av pakkene og for hver av hovedaktivitetene under hver hovedleveranse. I tillegg er det opprettet en administrasjonspakke for å sikre god gjennomføring. Prosjektorganisasjon er beskrevet i Prosjektbeskrivelsen. Overordnede faser og leveranser er beskrevet under. Hver partner er selvstendige enheter og skal bidra til felles leveranse fra prosjektet. Hver partner skal utarbeide faseplaner for prosjektgjennomføring. Prosjektplan skal oppdateres på bakgrunn av vedtak i styringsgruppen, i prosjektgruppen og ved prosjektgjennomgang hvert tertial.

I Planfasen er det gjennomført

- Prosjektetablering
- Prosjektbeskrivelse (versjon 1) til styringsgruppen 28. august 2018.
- Samarbeidskontrakter med partnere, 3-4 kvartal 2018
- Forprosjekt Kunnskapsbanken (Inspiria) rapport deadline 10 januar 2019
- Gjennomføre prosjektseminar 14 november, Statens hus Tønsberg

Hovedleveranse 1: Marine økologiske grunnkart

Marine økologiske grunnkart for Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker består av datasett på mange nivå som kan formidles på flere former, men for enkelthetskyld kan sees på som ulike kartlag.

- Bunntopografi, marine landskapsformer
- Geologi med kart over bunnsedimenter, sedimentering, ankringsforhold, mfl
- Biologi med kart over naturtyper, naturverdier og biotoper, som koraller og tareskog
- Oseanografiske kart som viser strøm, bølger, saltholdighet og temperatur
- Arkeologiske funn
- Marint avfall og annet menneskelig fotavtrykk
- Naturtypers verneverdier og tilstand
- Miljøkjemi-forurensning

Kunnskapsinnhenting

Data til marine økologiske grunnkart skal i Frisk Oslofjord samles ved:

- Mareano-metodikk på dypt vann (tilpasset prosjektet) med stort fartøy (H)
- Mareano-metodikk tilpasset grunne kystområder med mellomstort fartøy (NGU)
- Ny teknologi for kartlegging av bunn (KM)
- Ny teknologi for kartlegging av ålegress og helt grunne områder (NIVA)
- Eksisterende kunnskap fra regionen tas inn (alle)
- Miljøkjemi og forurensing baseres på eksisterende kunnskap
- Dybdeedata er oppmålt for store deler av området (foreligger som rådata) (KV)

Kunnskapsformidling

- Kunnskap innsamlet skal være fri til allmenn benyttelse gjennom Kunnskapsbanken
- Marine økologiske grunnkart publiseres gjennom Kunnskapsbanken og gjennom etablerte kanaler hos partnerne
- Data skal gjøres tilgjengelig for utvikling av formidlingsprodukter tilpasset ulike målgrupper

Gjennomføring

Fase 1 (1. kvartal 2019)

- Avgrense geografisk omfang
  - Avgrense kartleggingsområdet og områder av spesiell interesse
  - Sikkerhetsbelagte dybdeedata leveres fra KV til NGU for utarbeidelse av prøvedesign for «mareano» kartlegging
- Søke frigivelse av dybdeedata
- Avgrense arbeidsinnsats
  - Fastsette omfang av kartlegging for hver partner innenfor vedtatte budsjetttrammer
    - Areal, prøveomfang
  - Prosjektplan for oppgave/partner
- Skrive kontrakter på avtalt arbeidsinnsats

Fase 2 (2. kvartal 2019)

Plan for fase 2 vil oppdateres mht resultater fra fase 1

- Bunntopografi. Analyse og produksjon av kart over bunntopografi og landskapsformer. Formidle dybdeedata internt til innsamlingsprogrammet i Frisk Oslofjord.
- Innsamling av data med tradisjonell metodikk (MAREANO)
  - Kartlegging av kystnære områder med FF Seisma (NGU); mai 2019, 2-4 uker
    - Visuell kartlegging av bunnsedimenter, biologi, arkeologi, søppel mm, ved videoleperigg og mini-ROV
    - Fysisk innsamling av bunnprøver med grabb for geologi og biologi
  - Kartlegging av dype områder med FF Kristine Bonnevie (HI) juli 2019, 9 døgn
    - Visuell kartlegging med ROV av bunnsedimenter, biologi, arkeologi, søppel mm,
    - Fysisk innsamling av bunnprøver med grabb (ev. flere redskapstyper) for geologi og biologi
- Innsamling av data med ny teknologi (Kongsberg Maritime)
  - Kartlegging med fartøy Simrad Echo og AUV Hugin - kartlegging på dypt vann, tentativt juni
    - Innsamling Hugin: HiSAS, MBE, kamera
    - Innsamling skrogmontert: EM 712, EM 2040, SBP 29
  - Kartlegging med fartøy Sølvkrona/Simrad Echo og ROV Eelume - på grunt vann, tentativt mai 2019.
    - Innsamling Eelume: kamera
  - Høyoppløselig gruntvannskartlegging med fartøy Pingeline
    - bathymetri, backscatter, SSS og SBP

- Fisketeller, utvikling av WBAT-teknologi (samarbeid med HI: Økosystem Skagerrak/ Krafttak for kysttorsken)
  - Innsamling med bunnmontert ekkolodd og kamera
  - Mulighet for «Live streaming»
- «Cloud mapping» ny teknologi for intern datalagring og formidling
- Innsamling av data på grunt vann med ny teknologi (NIVA)
  - Kartlegging av ålegress og grunne kystområder med luft-drone
  - Verifisere og kalibrere med dropkamera/mini-ROV kartlegging
- Innsamling av vannmassedata (oseanografi, plankton) (HI)
  - Tilrettelegge dataflyt fra løpende overvåkingsprogram

Fase 3 (3. kvartal 2019 – 2. kvartal 2020)

Plan for fase 3 vil oppdateres mht resultater fra fase 2

- Bearbeiding og formidling av innsamlet kunnskap. Ulike datatyper og produkter vil ha ulik opparbeidingsstid og det skal lages plan for leveranser
  - Data skal gjøres tilgjengelig for utvikling av formidlingsprodukter tilpasset ulike målgrupper
  - Marine økologiske grunnkart publiseres gjennom Kunnskapsbanken og gjennom etablerte kanaler hos partnerne
  - Biologiske og arkeologiske funn samt observert søppel fra visuell innsamling formidles snarest mulig etter tokt gjennom Kunnskapsbanken
  - Oseanografiske kart som viser strøm, bølger, saltholdighet og temperatur
  - Naturtypers verneverdier og tilstand
  - Miljøkjemi-forurensning (fra eksisterende kunnskap)
- Bearbeiding og analyse av innsamlede data med ny teknologi, sammenlikning og verifisering med tradisjonell metodikk utføres i 2019-2020. Her er mye ukjent og egen plan vil bli laget.
- Marine økologiske grunnkart ferdigstille og levers til kunnskapsbanken innen 2. kvartal 2020

Hovedleveranse 2: Kunnskapsbank

Kunnskap om det marine landskapet og naturverdier under de blå flater i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker skal gjøres tilgjengelig for allmennheten, forvaltning og formidles spesielt til barn og unge. Kunnskapsbanken skal leve etter at prosjektet Frisk Oslofjord avsluttes.

- Et marint landskapskart som visualiserer landformer, havstrømmer, naturverdier, arkeologiske funn, men også søppel og spor etter menneskelig fotavtrykk
- Kunnskap om det marine økosystemet som kan brukes i forvaltningsplaner for nasjonalparkene og Ytre Oslofjord
- Kunnskap om havet og livet i havet som kan brukes i skoleundervisning
- Kunnskapsformidling på nye måter

Gjennomføring

Fase 1 (1. kvartal 2019)

- Lage prosjektplan for Kunnskapsbanken og fastsette prosjektansvarlig for bankens hovedelementer
- Plattform for Kunnskapsbanken
  - Beskrive plattform for kunnskapsbank
    - Arealverktøy «Barentswatch»?
    - Hvordan lagre og holde på ulike typer data, oppdatere informasjon
    - Protokoller for å laste opp data og hente ut data, sikkerhet
    - Drift av Kunnskapsbanken
    - Hovedansvarlig

- Opprette web-side med link til eksisterende sider for nasjonalparkene og til deltakende parter, samt programvare for web-løsning
- Formidlingspakker
  - Hovedansvarlig
  - Starte utvikling av formidlingspakker til ungdomsskole og videregående skole
- Skrive kontrakter på avtalt arbeidsinnsats

Fase 2 (2. kvartal 2019)

Prosjektplan utarbeides i fase 1

- Utvikle plattform for Kunnskapsbanken
- Utvikle formidlingspakker til ungdomsskole og videregående skole, som beskrevet i forprosjektet
- Utvikle formidlingspakker til allmennheten og visningscentre i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker
- Utvikle nye måter å formidle kunnskap

Fase 3 (3. kvartal 2019 - 2. kvartal 2020)

Plan for fase 3 vil oppdateres mht resultater fra fase 2

- Kunnskapsbanken etableres, data legges inn
- Formidling til ungdomsskole og videregående skole, som beskrevet i forprosjekt
- Evaluering av undervisningsopplegg
- Formidlingspakker til allmennheten og visningscentre i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker, evalueres og utvikles videre
- Ny formidlingsmåter/ny teknologi

Prosjektgjennomføring

Fase 4 (3. kvartal 2020 - 4. kvartal 2021)

Plan for fase 4 vil oppdateres mht resultater fra fase 3 Marine økologiske grunnkart og fase 3 Kunnskapsbank. Fase 4 har fokus på formidling, overføre ansvar for videre drift ut over prosjektet og gjennomføre prosjektavslutning

- Kunnskapsbankens drift overføres fra prosjektet til framtidig driftsansvarlig
- Formidling til ungdomsskole og videregående skole videreføres høst og vårsemester
- Formidling til skole overføres fra prosjektet til framtidig driftsansvarlig
- Avslutningskonferanse Frisk Oslofjord

Administrasjon

- Prosjektsekretariat opprettes 1 kvartal 2019 med egen e-postadresse
- Prosjektstyringsverktøy tas i bruk for Frisk Oslofjord i 1 kvartal 2019
- Årsmøter og årsregnskap
- Forberede sakspapirer og møte i styringsgruppen
- Prosjekt møter avholdes hver måned på skype eller liknende. 1 representant møter for hver partner. Flere kan inviteres etter behov.
- Det etableres fremdrifts- og milepælsplan for alle aktiviteter som følges opp på de månedlige møter
- Status regnskap og gjennomføring rapporters hvert tertial til styringsgruppen og inneholder viktige hendelser/resultater i rapporteringsperioden og peke på viktige hendelser i neste periode
- Avslutningskonferanse
- Avslutte regnskap, rapport til finansieringskilder

Tabell under viser tentativ tempoplan for Frisk Oslofjord

l: innsamling av data (kartlegging), a: analyser, L: leveranse, m: arbeidsmøter, u: utvikling, x: iverksetting, handling

Tidsplan Frisk Oslofjord	Ansvar	2018				2019				2020				2021			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Arb.pakke 1 Økologiske grunnkart	HI																
Oppg 1.1 Dybdekart og landskap	KV					aa	aaaa	aaaa	aaaa	----	L						
Oppg 1.2.1 Naturtyper på dypt vann	HI						ii	aaaa	aaaa		L						
Oppg 1.2.2 Naturtyper på midlere dypt vann	NGU					iii	aaaa	aaaa	aaaa		L						
Oppg 1.2.3 Naturtyper på grunt vann	NIVA						ii	aaaa	aaaa		L						
Oppg 1.3.1 Ny teknologi Hugin	KM						i	aaa	aaaa		L						
Oppg 1.3.2 Ny teknologi Eelume	KM					ii	aaaa	aaaa	aaaa		L						
Oppg 1.3.3 Ny teknologi Drone	NIVA					iii	aaaa	aaaa		L							
Oppg 1.4 Vannmasser	HI						a	----	----		L						
Oppg 1.5 Tilstand	HI						a	----	----		L						
Arb.pakke 2 Kunnskapsbank	Inspira																
Oppg 2.1 Bankplattform, kunnskapsdeling	KM, HI					m	m	m	m								
Oppg 2.2 Økologiske grunnkart	HI										X						
Oppg 2.3 Undervisningspakker	Inspira					u	uuu	xu	uu	uu	xx	xx	----	----	----	----	----
Oppg 2.4 Mobilutstilling, media, etc						uuu	uuu	uuu	uuu	x	x	x	x	x	x	x	x
Oppg 2.5 Bankadministrasjon										x	x	x	x	x	x	x	x
Arb.pakke 3 Synergier	Alle					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Arb.pakke 4 Administrasjon	HI																
Oppg 1 Prosjektstyring		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Oppg 2 Økonomistyring					x	x			x	x			x	x			x
Oppg 3 Seminar					x				x				x				x

Vurdering:

Prosjektplan er del av styringsdokumentet for Frisk Oslofjord. Prosjektplan gir oversikt over viktige hendelser og viser en troverdig framstilling av gjennomføring. Det hviler stort ansvar på alle samarbeidspartnere å utarbeide milepælsplaner og plan for leveranser. Prosjektplan legges til grunn for «aktivitet og budsjett» for hele prosjektperioden og for 2019.

Styrebehandlet 12.02.2019

Sak 5 Prosjektplan for hele prosjektperioden

Vedtak:

Prosjektplanen ble godkjent, med følgende tillegg:

- Budsjett må ikke bindes i den grad at det ikke kan gjennomføres justeringer i arbeidet, dersom erfaringer underveis skulle tilsa det. Slike justeringer må inngå i prosjektets rapportering.

Det må lages et eget prosjektstyringsverktøy for «Frisk Oslofjord». Dette må presenteres på neste møte i styringsgruppen (juni).

Rutiner vedrørende budsjett og økonomirapportering til samarbeidsavtaler i prosjekt «Frisk Oslofjord»

Samarbeidsavtaler, tilsagns- og gavebrev per mai 2019:

- Gavebrev kr 15.000.000,- (2018 – 2021) fra Sparebankstiftelsen DnB til Færder nasjonalpark (FN), Ytre Hvaler Nasjonalpark (YHN) og Havforskningsinstituttet (HI). Tilsagnsbrev fra Klima- og Miljødepartementet (KLD) kr 670.000,- (2018) til Færder nasjonalpark. FN sørger for å kalle inn tilsagnsbeløpet. Bevilgning fra Østfold fylkeskommune kr. 1.000.000 (vedtatt 18. september 2018) og Vestfold fylkeskommune kr. 1.000.000 (vedtatt 5. des. 2018).

Koordinering:

- HI koordinerer bevilgningene fra Sparebankstiftelsen DnB, KLD og fylkeskommunene i Vestfold og Østfold, og sørger for videre fordeling til samarbeidspartnerne. HI påtar seg altså rollen som «bank».
- HI koordinerer regnskaps- og økonomirapporteringen mot Sparebankstiftelsen DnB og KLM og styringsgruppen.

Budsjett:

Budsjett vedtatt av styringsgruppen fremgår av styringsdokumentet for Frisk oslofjord.

Regnskap og dokumentasjon:

Sparebankstiftelsen DnB stiller krav om at regnskap over bruken av midlene skal være godkjent av revisor eller ekstern regnskapsfører (ved sluttrapportering). Samtlige samarbeidspartnere har derfor et ansvar for å føre regnskap over bruken av prosjektmidlene (inkludert eventuelle forpliktelser til egenfinansiering), samt sørge for godkjenning av revisor eller ekstern regnskapsfører ved sluttrapportering.

Fakturering (fra samarbeidspartner til HI («bank»/koordinator):

- 50% av avtalt gave-/tilskuddsbeløp for året faktureres innen 1. mars gjeldende år
- Resten av avtalt gave-/tilskuddsbeløp for året, maksimum inntil så langt påløpt, faktureres innen 30. november gjeldende år

Samarbeidspartnere fakturerer HI med 30 dagers betalingsfrist. Regnskap over bruken av prosjektmidlene skal legges ved fakturaene. Utfra en helhetsvurdering er oppdragene knyttet til gaven/tilskuddet definert utenfor mva-plikten. (se avsnitt nedenfor). Det skal derfor ikke beregnes merverdiavgift på fakturaene som samarbeidspartnerne sender til HI.

Faktura vedlagt regnskap skal sendes på Elektronisk handels format (EHF).

Fakturaadressen til Havforskningsinstituttet er 971 349 077 (organisasjonsnummer).

Faktura skal inneholde prosjektnummer/referanse: **15118/36804258**.

PDF-kopi av faktura og regnskap sendes på e-post til moy@hi.no

Merverdiavgift – vurdering av «omsetningsbegrepet» og mva-plikten:

Generelt

Merverdiavgiftsreformen (2001) innebærer at det skal beregnes merverdiavgift på omsetning av FoU-tjenester, med mindre tjenestene er definert som unntak i lov/forskrift (gavebidrag,

STYRINGSdokUMENT VEDLEGG 2

undervisning, basisbevilgninger fra departementet, tilskudd fra EU, NMR og NFR basert på standardavtaler m.m.).

Frisk Oslofjord er organisert som et samarbeidsprosjekt med styringsgruppe.

Gavebidraget Sparebankstiftelsen DnB:

Unntak beskrevet i «Finansdepartementets tolkningsuttalelse av 15. juni 2001, pkt. 6». Ved rene gavebidrag til forskning foreligger det ikke omsetning. Det foreligger altså ingen mva-pliktig omsetning av varer/tjenester mellom samarbeidspartnerne og Sparebankstiftelsen DnB.

NB! Kjøp som samarbeidspartnerne/prosjektet (gavemottaker) foretar av varer og tjenester fra underleverandører vil normalt være avgiftspliktig, og det vil ikke være anledning til å føre fradrag for inngående moms på fakturaene fra underleverandører.

Tilskuddene fra KLD, Vestfold- og Østfold fylkeskommuner:

Det foreligger omsetning dersom det er en direkte kobling mellom tilskuddet og ytelsen. Følgende forhold kan ut fra en totalvurdering tale for at offentlige tilskudd anses som vederlag for en tjeneste (og dermed utløser mva-plikt):

- Oppdraget tilskuddet er knyttet til er spesifisert med hensyn til resultatene som skal oppnås. Kommentar: KLD og fylkeskommunene stiller ikke konkrete krav til hvilke resultater som skal oppnå i prosjektet.
- Den offentlige oppdragsgiver har rett til å påvirke utformingen av tjenesten (resultatene) som tilskuddet skal dekke, slik at transaksjonen fremstår som gjensidig bebyrdende. Kommentar: KLD og fylkeskommunene stiller ikke konkrete krav til hvilke resultater som skal oppnå i prosjektet. KLD og fylkeskommunene har deltatt i defineringen av prosjektet ut fra ønske om å få en god innretning av prosjektets innhold, og vil delta i vurderinger underveis i prosjektet i den grad det er nødvendig å endre retning eller innhold. Dette utfra ønske om å sikre god/nyttig anvendelse av midlene. Utover det vil ikke KLD og fylkeskommunene påvirke utformingen eller utførelsen av prosjektet, slik vi tolker tildelingsbrevene.
- Den offentlige oppdragsgiveren har rett til erstatning eller kompensasjon dersom tjenesten er mangelfullt utført. Kommentar: KLD og fylkeskommunene stiller ikke krav om erstatning om prosjektet mislykkes, dog vil restmidlene trekkes tilbake om prosjektet ikke kan fullføres etter planene.
- Tjenesten (resultatene) skal primært anvendes av den offentlige oppdragsgiver til eget internt formål. Kommentar: Prosjektresultatene skal videre ikke anvendes av KLD og fylkeskommunene til interne formål, men av tredjepart i form av aktører i fiskeri- og havbruksnæringen, næringsorganisasjoner, offentlig forvaltning og andre (= samfunnet).

Helhetsvurdering: Det foreligger ikke avgiftspliktig omsetning mellom samarbeidspartnerne/prosjektet (tilskuddsmottaker). (NB! Kjøp som samarbeidspartnerne/prosjektet (gavemottaker) foretar av varer og tjenester fra underleverandører vil normalt være avgiftspliktig, og det vil ikke være anledning til å føre fradrag for inngående moms på fakturaene fra underleverandører).

Arendal, 17. august 2018 (revidert 21.05.2019)

Petter Baardsen

Seksjonssjef/prosjektøkonom

I: Innsamling av data (kartlegging), A: analyser, L: leveranse, m: arbeidsmøter, u: utvikling, x: verksetting, hending

Arb.pakke	Ansvar	2018												2019												2020												2021																			
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12											
Arb.pakke 1 Økologiske grunnkart	HI																																																								
Oppg 1.1 Dybdekart og landskap	KV																																																								
Oppg 1.2.1 Naturtyper på dypt vann	HI																																																								
Oppg 1.2.2 Naturtyper på midlere dypt vann	NGU																																																								
Oppg 1.2.3 Naturtyper på grunt vann	NIVA																																																								
Oppg 1.3.1 Ny teknologi Hugin	KM																																																								
Oppg 1.3.2 Ny teknologi Eelume	KM																																																								
Oppg 1.3.3 Ny teknologi Drone	NIVA																																																								
Oppg 1.4 Vannmasser	HI																																																								
Oppg 1.5 Tilstand	HI																																																								
Arb.pakke 2 Kunnskapsbank	Inspira																																																								
Oppg 2.1 Bankplattform, kunnskapsdeling	HI																																																								
Oppg 2.2 Økologiske grunnkart	HI																																																								
Oppg 2.3 Undervisningspakker	Inspira																																																								
Oppg 2.4 Mobil utstilling, media, etc.	Inspira																																																								
Oppg 2.5 Bankadministrasjon	Inspira																																																								
Arb.pakke 3 Administrasjon	HI																																																								
Oppg 1 Prosjektstyring	HI	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				
Oppg 2 Økonomistyring	HI																																																								
Oppg 3 Seminar	HI																																																								

Samarbeidsavtale FoU

Ref.id.: ADM.INNKJØP.SKJ-83

Standard

Side 1 av 4

**TILLEGG TIL SAMARBEIDSAVTALE
FOR PROSJEKT FRISK OSLOFJORD**

Viser til samarbeidsavtale som tidligere er inngått i prosjekt Frisk Oslofjord og til møte i styringsgruppen 12.02.2019. Dette tillegget til samarbeidsavtalen har til hensikt å spesifisere aktiviteter, leveranser, frister og fordeling av bevilgede tilskudd.

Avtalen bygger på styringsgruppens vedtak og føringer for prosjektet Frisk Oslofjord.

1 Aktiviteter og leveranser:

Aktivitet- og tidsplan inkludert milepæler og leveranser på overordnet nivå fremgår av vedlegg nr. 1 (Saksframlegg – sak nr.: 5 Prosjektplan m vedtak datert 12.02.2019).

Vedlegg nr. 2 (Saksframlegg – sak nr.: 6 Aktivitet og budsjett 2019 m vedtak datert 12.02.2019) gir i budsjett-tabell oversikt over finansierte eller delvis finansierte aktiviteter for hver partner. Hver partner plikter å sette opp harmonisert aktivitets- og tidsplan med milepæler og leveranser.

Det skal legges fram for prosjekteier og styringsgruppen årlige planer for aktivitet, framdrift og budsjett.

2 Finansiering og budsjett per partner per år 2019

Prosjektet har fått tilsagn om støtte på totalt 19 000 KNOK

- Sparebankstiftelsen DnB: 15 mill.
- Vestfold fylkeskommune: 1 mill.
- Østfold fylkeskommune: 1 mill.
- Klima- og Miljødepartementet/Miljødirektoratet: 670' i 2018 og 2 mill for hele perioden

Følgende partnere går i tillegg inn med egenfinansiering:

- Havforskningsinstituttet 3 mill.
- Kongsberg Maritime 5 mill.
- NGU 0,9 mill.

Egenfinansieringen skal dokumenteres i regnskapet på lik linje med bruken av de eksterne tilskuddene

STYRINGSDOKUMENT VEDLEGG 4

Samarbeidsavtale FoU

Ref.id.: ADM.INNKJØP.SKJ-83

Standard

Side 2 av 4

I overensstemmelse med vedtak i styringsgruppen 12/2-2019 (vedlegg nr. 2: Saksframlegg – sak nr.: 6 Aktivitet og budsjett 2019 m vedtak datert 12.02.2019) bindes ikke budsjettet i en slik grad at det ikke kan gjennomføres justeringer i arbeidet, dersom erfaringer underveis skulle tilsa det. Det skal legges fram for prosjekteier og styringsgruppen årlige budsjett sammen med planer for aktivitet og framdrift.

I henhold til vedtak gjøres 60 % av budsjetterte beløp disponibelt for fakturering i 2019.

Fordelingen av tilskuddene fremgår av denne oversikten:

Samarbeidspartner:	2019	Ikke disponert	Sum:
Havforskningsinstituttet	2 500		
Fylkesmannen i Vestfold (Færder nasjonalpark)	150		
Fylkesmannen i Østfold (Y. Hvaler nasjonalpark)	150		
NGU	1 680		
Kartverket	1 200		
Kongsberg Maritim	3 300		
NIVA	900		
Inspiria	2 950		
Sum:	12 830	6 170	19 000

3 Betaling og fakturering

Viser til «Samarbeidsavtalen» pkt. 7 inkludert vedlegg 5 «Rutiner vedrørende budsjett og økonomirapportering.

4 Rapportering m.v.

Samarbeidspartneren plikter på forespørsel fra prosjektansvarlig å sende prosjektansvarlig slik fremdrifts-, økonomi- og annen rapportering og gi slik informasjon som prosjektansvarlig trenger for å lede prosjektet og ivareta sine forpliktelser overfor HI.

5 Informasjonsplikt

Dokumenter kan skrives ut, men kun elektronisk versjon anses som oppdatert og gyldig.

Dokid: D04334 Versjon: 1.03

Forfatter: JIN

Godkjent av: TAN

Sist endret: 01.02.2017

Samarbeidspartneren plikter umiddelbart å varsle prosjektansvarlig om alle forhold av betydning for samarbeidet, herunder dersom en person eller et foretak utenfor EØS-området overtar bestemmende kontroll over samarbeidspartneren.

6 Ansvar for skade og tap

Hver av partene er selv ansvarlig for tap eller skade som oppstår som følge av vedkommendes egne handlinger og unnlater.

Hver av partene plikter å informere hverandre om ethvert krav om erstatning eller lignende relatert til prosjektet som blir reist mot parten.

7 Lovvalg m.m.

Avtalen følger norsk rett. Tvist søkes løst gjennom forhandlinger eller frivillig mekling. Lykkes ikke dette, kan tvisten bringes inn for de ordinære domstoler til avgjørelse.

Dersom begge parter er statlig virksomhet skal eventuelle tvister forelegges Kunnskapsdepartementet, som tar stilling til hvordan tvisten skal avgjøres.

For
firma

For
Havforskningsinstituttet

Dato/sted:

Dato/sted:

Samarbeidspartnerens underskrift
v/adm.ansvarlig
(person som har myndighet til å
binde virksomheten)

Prosjektansvarlig
Havforskningsinstituttet

Dokumenter kan skrives ut, men kun elektronisk versjon ansees som oppdatert og gyldig.

STYRINGSDOKUMENT VEDLEGG 4

Samarbeidsavtale FoU

Ref.id.: ADM.INNKJØP.SKJ-83

Standard

Side 4 av 4

Vedlegg nr. 1: Saksframlegg – sak nr.: 5 Prosjektplan m vedtak

Vedlegg nr. 2: Saksframlegg – sak nr.: 6 Aktivitet og budsjett 2019 m vedtak

Vedlegg nr. 3: Rutiner vedrørende budsjett og økonomirapportering

Vedlegg nr. 4: Regnskapsrapport_Frisk Oslofjord_baseline

Dokumenter kan skrives ut, men kun elektronisk versjon ansees som oppdatert og gyldig.

Dok.id: D04334 Versjon: 1.03 Forfatter: JTN

Godkjent av: TAN

Sist endret: 01.02.2017

Møte nr.: 2-2019

Saksframlegg – sak nr.: 5

STATUS ØKONOMI

Saksbehandler: Frithjof Moy (HI), Petter Baardsen (HI)

Hva saken gjelder

Et budsjett på ca 60% av totalbudsjettet er aktivert for partnere i 2019. Fordeling er vist i vedlegg Regnskapsrapport mai 2019 og tabell under (egenandeler er holdt utenfor).

Havforskningsinstituttet	2 500 000
Fylkesmannen i Vestfold (Færder nasjonalpark)	150 000
Fylkesmannen i Østfold (Y. Hvaler nasjonalpark)	150 000
NGU	1 680 000
Kartverket	1 200 000
Kongsberg Maritime	3 300 000
NIVA	900 000
Inspiria	2 950 000
Udisponert **)	
Sum	12 830 000

Det er tegnet økonomisk avtale med hver partner for 2019 som ivaretar fakturering og utbetaling.

Vurdering

Aktivering av 60% av totalbudsjett gir hver part økonomiske muskler til å sette gang planlagte aktiviteter og ivaretar samtidig styrets vedtak om mulighet til budsjettjustering underveis i prosjektperioden.

Forslag til vedtak

Tas til orientering

Vedlegg

Frisk
Oslofjord_Regnskapsr

Regnskapsrapport for "Frisk Oslofjord" per 06. mai 2019

	Budsjett				Regnskap				Differanse
	Tilskudd 2019 *)	Tilskudd 2020	Tilskudd 2021	Sum tilskudd	Tilskudd 2019	Tilskudd 2020	Tilskudd 2021	Sum utbetalt	
Havforskningsinstituttet	2 500 000			2 500 000	0				-2 500 000
Fylkesmannen i Vestfold (Færder nasjonalpark)	150 000			150 000	0				-150 000
Fylkesmannen i Østfold (V. Hvaler nasjonalpark)	150 000			150 000	0				-150 000
NGU	1 680 000			1 680 000	0				-1 680 000
Kartverket	1 200 000			1 200 000	0				-1 200 000
Kongsberg Maritime	3 300 000			3 300 000	0				-3 300 000
NIVA	900 000			900 000	0				-900 000
Inspira	2 950 000			2 950 000	0				-2 950 000
Udiponert **)		6 170 000		6 170 000	0				0
Sum	12 830 000	6 170 000	0	19 000 000	0				-12 830 000

	Budsjett				Regnskap				Differanse
	Egenfinans 2019	Egenfinans 2020	Egenfinans 2021	Sum egenfinans	Egenfinans 2019	Egenfinans 2020	Egenfinans 2021	Sum egenfinans	
Havforskningsinstituttet	2 360 000	450 000	190 000	3 000 000					-2 360 000
Fylkesmannen i Vestfold (Færder nasjonalpark)				0					0
Fylkesmannen i Østfold (V. Hvaler nasjonalpark)				0					0
NGU **)	300 000	300 000	300 000	900 000					-300 000
Kartverket				0					0
Kongsberg Maritime **)	2 000 000	2 000 000	1 000 000	5 000 000					-2 000 000
NIVA				0					0
Inspira				0					0
Sum	4 660 000	2 750 000	1 490 000	8 900 000					-4 660 000
Sum inntekter	17 490 000	8 920 000	1 490 000	27 900 000					

	Budsjett				Regnskap				Differanse
	Utgifter 2019	Utgifter 2020	Utgifter 2021	Sum utgifter	Utgifter 2019	Utgifter 2020	Utgifter 2021	Sum utgifter	
Havforskningsinstituttet	4 860 000			4 860 000					-4 860 000
Fylkesmannen i Vestfold (Færder nasjonalpark)	150 000			150 000					-150 000
Fylkesmannen i Østfold (V. Hvaler nasjonalpark)	150 000			150 000					-150 000
NGU	1 980 000			1 980 000					-1 980 000
Kartverket	1 200 000			1 200 000					-1 200 000
Kongsberg Maritime	5 300 000			5 300 000					-5 300 000
NIVA	900 000			900 000					-900 000
Inspira	2 950 000			2 950 000					-2 950 000
Sum	17 490 000	0	0	17 490 000					-17 490 000

*) Budsjett for 2019 godkjent i styremøte 12.02.2019

**) Fordeling per år er ikke avklart eller kvalitets sikret.

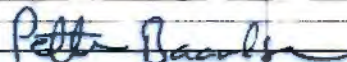
Hver partner fyller ut linjene som er aktuelle for egen organisasjon. Regnskapsrapporten sendes til Havforskningsinstituttet v/ moy@hi.no med kopi til petter.baardsen@hi.no innen 30. november for hvert år i prosjektperioden.

Regnskapsrapporten sendes til prosjekteier/styret innen 15. mai og 15. januar for hvert år i prosjektperioden. Rapporten per 15. mai skal kun vise regnskapsført deling av tilskuddene. Rapporten per 15. januar skal i tillegg vise egenfinansiering og regnskapsførte utgifter. Havforskningsinstituttet sender ferdig utfyllt regnskapsrapport til prosjekteier v/Bjørn Strandi (bjw@fylkesmannen.no) for videre distribusjon.

Sparebankstiftelsen DnB stiller krav om at regnskap over bruken av midlene skal være godkjent av revisor eller ekstern regnskapsfører (ved sluttrapportering). Samtlige samarbeidspartnere har derfor et ansvar for å føre regnskap over bruken av prosjektmidlene (inkludert eventuelle forpliktelser til egenfinansiering), samt sørge for godkjenning av revisor eller ekstern regnskapsfører ved sluttrapportering.

Dato: 06.05.2019

Signatur:

Møte nr.: 2-2019

4. juni 2019

Saksframlegg – sak nr.: 6

STATUS FRAMDRIFT PÅ AKTIVITETENE

Saksbehandler: Frithjof Moy, Carla Freitas, Tone Kroglund, Lene Christensen

Hva saken gjelder

Prosjektledelsen i Frisk Oslofjord har etablert en mal for milepælsrapportering og i prosjektmøte er det vedtatt at hver partner leverer milepælsrapport hvert tertial.

Første milepælsrapport i 2019 er pr 1/5-2019.

Rapport fra hver partner er vedlagt et kort sammendrag.

Vurdering

Milepælsrapportene viser stor planleggingsinnsats fram mot årtes feltarbeid og datainnsamling. Alle parter er godt i rute i henhold til plan. Men det er utfordring i gjennomføring knyttet til frigivelse (nedgradering) av høyoppløselige dybde data.

Forslag til vedtak

Milepælsrapportene gir god innsikt i status og framdrift hos hver partner og framdrift i produksjon av økologiske grunnkart og kunnskapsbanken.

Sammendrag Statusrapport

Prosjektet FRISK OSLOFIORD har et tre-delt mål: i) lage marine økologiske grunnkart i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker; ii) prøve ut ny kartleggings- og overvåkingsteknologi; og iii) formidle kunnskap om det marine miljøet til forvaltning, befolkningen og særlig til barn og unge.

Tempoplan for 2019 i Styringsdokumentet viser følgende gjennomføringsplan

l: Innsamling av data (kartlegging), a: analyser, L: leveranse, m: arbeidsmøter, u: utvikling, x: iverks-

	Ansvar	2018												2019											
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
Arb.pakke 1 Økologiske grunnkart	HI																								
Oppg 1.1 Dybdekart og landskap	KV																								
Oppg 1.2.1 Naturtyper på dypt vann	HI																								
Oppg 1.2.2 Naturtyper på midlere dypt vann	NGU																								
Oppg 1.2.3 Naturtyper på grunt vann	NIVA																								
Oppg 1.3.1 Ny teknologi Hugin	KM																								
Oppg 1.3.2 Ny teknologi Eelume	KM																								
Oppg 1.3.3 Ny teknologi Drone	NIVA																								
Oppg 1.4 Vannmasser	HI																								
Oppg 1.5 Tilstand	H																								
Arb.pakke 2 Kunnskapsbank	Insolria																								
Oppg 2.1 Bankplattform, kunnskapsdeling	HI																								
Oppg 2.2 Økologiske grunnkart	HI																								
Oppg 2.3 Undervisningspakker	Inspiria																								
Oppg 2.4 Mobil utstilling, media, etc.	Inspiria																								
Oppg 2.5 Bankadministrasjon	Inspiria																								
Arb.pakke 3 Administrasjon	HI																								
Oppg 1 Prosjektstyring	HI																								
Oppg 2 Økonomistyring	HI																								
Oppg 3 Seminar	HI																								

Gjennomføring 2019

Økologiske Grunnkart

Kartleggingsområdene i Ytre Hvaler og Færder nasjonalparker er avsatt, og de ulike samarbeidspartnere er i gang med posisjonering av stasjoner og detaljplanlegging av sine feltaktiviteter. Det er enighet i å utveksle stasjonsnettet for best mulig samkjøring mellom kartleggingene.

Kartverket har søkt Forsvaret om avgradering av dybde data og om tillatelse til å gjennomføre de planlagte toktene med Kongsberg Maritime. Dette har vist seg utfordrende og pr. idag foreligger det ikke tillatelse til bruk av detaljerte dybde data. Dette kan medføre forsinkelser i feltkartleggingen. Prosjekteier følger opp saken og det er avtalt møte med Forsvarsdepartementet 21. mai.

Kartleggingen starter i mai 2019 (forutsatt at dybde data frigjøres) og avsluttes i september. Kongsberg Maritime har planlagt felt i uke 20-22 (mai), HI har planlagt sine tokt i juli og NIVA har planlagt tokt i august-september.

Kartverket har levert data til NGU for planlegging av deres tokt, og starter prosessering og modellering av eksisterende dybde data.

Kunnskapsbanken

Beskrivelse av kunnskapsbanken er under oppdatering. Det er vedtatt på prosjektmøte at Inspiria blir prosjektleder for hele Kunnskapsbanken i tråd med at de disponerer beløpet avsatt til Kunnskapsbanken i budsjettet. Et møte mellom HI og Inspiria er planlagt i mai.

Prosjektadministrasjon

Det avholdes månedlige prosjektmøter med alle samarbeidspartnere. I perioden etter forrige styringsmøte er det avholdt tre prosjektmøter (20/3-19, 10/4-19 og 6/5-19). Møtene avholdes på video-konferanse og møtereferater sendes på mail og legges på dropbox til alle samarbeidspartnere.

Det er opprettet egen mail frisk.oslofjord@hi.no

Det er laget et styringsdokument og en tempoplan som viser alle arbeidsmål, oppgaver, roller, fordeling av ansvar, tidspunkt for leveranser etc. Begge dokumentene er gjort tilgjengelig for prosjektpartnerne. Maler for regnskapsrapportering og milepælrapportering er utarbeidet.

VEDLEGG: Milepælrapporter fra KV, KM, NIVA og HI.

Statusrapport (milepælrapport)

Institusjon: HI

Dato: 06.05.2019

Statusoppdatering i forhold til vedtatte planer (hva er gjort)

Faglig:

Arbeidspakke 1, økologiske grunnkart:

- Kartleggingsområdet er avsatt og det er søkt om frigivelse av dybde data fra Forsvaret
- Det er planlagt hva de ulike institusjoner skal kartlegge, med hvilke metoder, dyp etc.
- Toktplanlegging for HI's arbeidsoppgaver er i gang og det jobbes med å sette opp et stasjonsnett for prøvetaking av dype områder i løpet av 9 dager i juli med FF Kristine Bonnevie. Stasjonsnettet vil utfylle stasjonsnettet til NGU, og også ta med gamle stasjoner fra 1950-tallet. Det jobbes med å sette opp en modell sammen med NGU. Fartøy for feltinnsamling er bestilt og bemanningen er klar.

Prosjektstyringsverktøy:

- Det er laget styringsdokument som beskriver prosjektets bakgrunn, siktemål og arbeidsmål, hovedprodukter (økologisk grunnkart og kunnskapsbank), interessenter, kommunikasjonsplan, organisering og rollebeskrivelser, overordnede faser i prosjektet, partnerners roller og ansvar, budsjett og rapporteringsrutiner. Utgangspunktet for dokumentet er Difis mal for styringsdokument, godkjent prosjektbeskrivelse, prosjektplan, aktivitetsplan og budsjett.
- Det er laget en detaljert tempoplan for alle faser av prosjektet (excel-fil), som viser både oppgaver og frister. Holdes løpende oppdatert og er tilgjengelig på dropbox for alle partnere
- Det er laget maler for regnskapsrapportering, milepælrapportering og møtereferater.
- Det er opprettet en dropbox for deling av dokumenter og informasjon mellom prosjektpartnere, og det er opprettet egen epostadresse (friskoslofjord@hi.no) for kommunikasjon.
- Prosjektet har egen hjemmeside (www.friskoslofjord.no) hvor informasjon om prosjektet skal legges ut. Det arbeides med organisering og ansvarsfordeling av nettsiden.

Prosjektadministrasjon:

- Det er avholdt tre prosjektmøter med alle prosjektpartnere i perioden januar – 6.mai 2019. Møtereferater ligger tilgjengelig på dropbox.
- Det foreligger signerte samarbeidsavtaler med alle prosjektpartnere. Tilleggsavtaler for aktiviteter og budsjett for 2019 er sendt alle partnere.
- Regnskapsrapport er utarbeidet for mai 2019
- Oppfølgingspunkter fra styringsmøtet 12.02.2019

Planlagte aktiviteter i kommende periode

- Juli: Prøvetaking av dype bunnområder med FF Kristine Bonnevie. Prøvetaking av vannmasser (oseanografi og plankton). Metodene følger samme metodikk som Mareano-kartlegging (<http://www.mareano.no/>).
- Innspill til organisering og innhold på hjemmeside
- Prosjektbeskrivelse av kunnskapsbanken er underveis, oppdateres før styremøte 4.juni

Eventuelle endringer i planer

- Ingen endringer pr. 06.05.2019

Uforutsette problemer, hindringer, forsinkelser, behov

- Uforutsette problemer med frigjøring av detaljerte dybde data, som er en forutsetning for både manøvrering og posisjonering under kartlegging, og videreformidling av resultater. Kan medføre forsinkelser i toktprogrammet dersom det ikke løses raskt.

Kort sammendrag av eventuelle resultater (maks 1 side)

- Ingen resultater fra kartlegging i inneværende periode

(Tekst, bilder, video, nyheter som kan legges ut på hjemmesiden)

Statusrapport (milepæirapport)

Institusjon: Kongsberg Maritime AS (KM)

Dato: 30.04.2019

Statusoppdatering i forhold til vedtatte planer (hva er gjort)

KM avventer tillatelse til å gjennomføre datainnsamling som planlagt

Planlagte aktiviteter i kommende periode

Datainnsamling Simrad Echo uke 20, 21, 22

Besøksdag Bolærne tirsdag 28. mai

Demonstrasjon og befaring for FO styre og presse tirsdag 4. juni

Langtidsovervåking på Fulehuk vedlikehold og datanediasting fredag 3. mai

Eventuelle endringer i planer

Utsettelse av innsamling dersom tillatelse ikke blir gitt

Uforutsette problemer, hindringer, forsinkelser, behov

Tillatelse til å gjennomføre innsamling

Kort sammendrag av eventuelle resultater (maks 1 side)

Langtidsovervåkingen foregår med uforminsket styrke. Rigger går fremdeles og sanker data hvert 400 millisekund døgnet rundt.

Vi har delt data for en stor periode med HI, og de har gjort noen analyser på dataene.

I samarbeid med NorConsult er det også satt opp en miljøsensor som samler inn forskjellige miljøparametere. Denne har fanget opp algeoppblomstringen som har foregått nå den siste uken.

Analyse av dataene som er samlet inn er blitt tilbudt til to forskjellige maskinlæringsstudielinjer ved NTNU som forslag til masteroppgaver med KIM som veiledere. Kongsberg sponser dessuten et professorat ved NTNU ved Pierluigi Salvo Rossi.

(Tekst, bilder, video, nyheter som kan legges ut på hjemmesiden)

2019/04/21 14:07:37 Frisk Oslofjord
Vi har hatt noe groing på kameranlinsen, men dykkere fra Fulehukstiftelsen rensset utstyret i påsken.

Statusrapport (milepælrapport)

Institusjon: Kartverket,sjødivisjonen

Dato: 11.4.2019

Statusoppdatering i forhold til vedtatte planer (hva er gjort)

Eksportert og levert xyz data for prosjektområdet til NGU for planlegging av deres tokt

Søkt om avgradering av data for prosjektområdet

Søkt om tillatelse for Kongsberg Maritime for å gjennomføre tokt for å teste ut ny teknologi.

Det har vist seg ekstra utfordrende å få både avgradert dybde data for prosjektområdet samt å få tillatelse til å gjennomføre de planlagte toktene med Kongsberg Maritime. Vi utformet søknaden om avgradering på en slik måte at vi forventet at den skulle aksepteres. Vi søkte om full oppløsning innenfor 0 – 30m dybde og 25m*25m DTM for øvrige områder. Basert på tidligere erfaring forventet vi at dette skulle gå greit.

Likeledes forventet vi at tillatelsen til å gjennomføre datainnsamling for Kongsberg Maritime skulle være en formalitet. Der vi har forventet at det skal bli utfordringer er i forbindelse med uttesting av skyteknologi.

Det vi derimot erfarer er at Forsvaret har tatt betenknings tid både på avgraderingen av data for hele prosjektområdet samt tillatelse til å gjennomføre datainnsamlingstoktene med Kongsberg Maritime. I påvente av at det gis tillatelse til å gjennomføre toktene har vi enda ikke formelt søkt om å få bruke skyløsningen til prosessering og formidling av data under de planlagte toktene. Saken er drøftet med saksbehandler for Forsvaret både skriftlig og muntlig, men all den tid det ikke foreligger tillatelse til å gjennomføre innsamlingen har vi ikke søkt om avgradering og tilgjengeliggjøring i skytjeneste.

Fra Kartverkets side er det gjort forsøk på å få i stand et møte mellom prosjektet og Forsvaret, men dette har foreløpig ikke lyktes. I prosjektmøte i Frisk Oslofjord den 10.4.19 ble prosjektet enige om at prosjektleder skulle følge denne saken opp videre for å «gi litt mer tyngde».

Kontaktinformasjon er oversendt.

Planlagte aktiviteter i kommende periode

Så snart vi har utfakturert i henhold til prosjektavtalen vil vi starte prosessen med å få på plass konsulent slik at vi kan starte prosessering av eksisterende dybde data for prosjektområdet

Starte prosessering og modellering av eksisterende dybde data

Eventuelle endringer i planer

Ingen

Uforutsette problemer, hindringer, forsinkelser, behov

Ingen utover de som er beskrevet under statusoppdateringen.

Kort sammendrag av eventuelle resultater (maks 1 side)

NA

(Tekst, bilder, video, nyheter som kan legges ut på hjemmesiden)

Statusrapport (milepælrapport)

Institusjon: NIVA

Dato: 060519

Statusoppdatering i forhold til vedtatte planer (hva er gjort)

Planleggingsmøte for feltarbeidet i august/september er gjennomført. Ressurser er reservert. En representant fra Media & Kommunikasjon her på NIVA vil delta på deler av feltarbeidet.

Vi diskuterer muligheten for å involvere en student fra Plymouth i prosjektet – avklares med PL (Moy)

Planlagte aktiviteter i kommende periode

Neste aktivitet er feltarbeidet i uke 35.

Eventuelle endringer i planer

Nei

Uforutsette problemer, hindringer, forsinkelser, behov

Nei

Kort sammendrag av eventuelle resultater (maks 1 side)

(Tekst, bilder, video, nyheter som kan legges ut på hjemmesiden)

Statusrapport (milepælrapport)

Institusjon: NGU

Dato: 060519

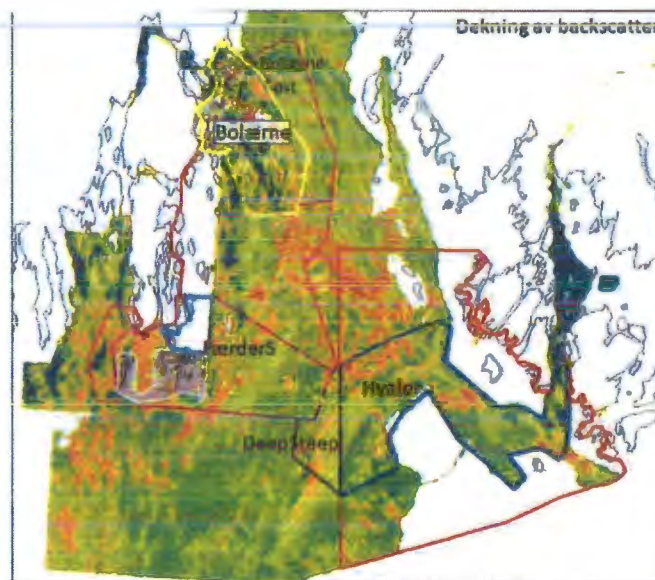
Statusoppdatering i forhold til vedtatte planer (hva er gjort)

Detaljert batymetri fra Kartverket inkludert backscatter fra hele 'interesse-området' er prosessert.

Vi har satt ut videolinjer (ca. 200) og grabbprøvepunkter (ca. 80) og topas-linjer for det planlagte toktet med Seisma (mai 2019) basert på disse dataene. Prøvene/linjene er plassert innenfor de prioriterte områdene Hvaler (grunnere enn 200 m), FærderS og Bolærne (totalt ca. 300 km²). Det mangler batymetri eller backscatter innenfor deler av Færder sør (30 km² av 110 km² – se kartet). Derfor har vi utvidet Bolærne mot øst for å komme opp i ca. 300 km² (dette er også et område som Kongsberg Maritime skal gjøre endel undersøkelser i).

Jeg vedlegger et kart som viser backscatter-dekning samt kartleggingsområdene.

Områder som det skal lages bunnsedimentkart i (ca. 300 km²)

Hvaler – 114 km²
 DeepSteep – 21km²
 Bolærne – 68km²
 FærderS – 80 km²
 Bolærne øst – 36km²

Tot. kartlegg. omr: 319km²

FærderS (111 km²)
 mangler detaljert
 batymetri innenfor
 ca. 10 km² (blått
 omriss) og mangler
 backscatter innenfor
 ca. 20 km² (hvitt
 omriss). Derfor blir
 FærderS kartlegg.
 område ca. 80 km²

Planlagte aktiviteter i kommende periode

Kartlegging med Seisma i mai måned.

Eventuelle endringer i planer

Nei

Uforutsette problemer, hindringer, forsinkelser, behov

Nei

Kort sammendrag av eventuelle resultater (maks 1 side)

(Tekst, bilder, video, nyheter som kan legges ut på hjemmesiden)

Forsvarsdepartementet

Saksbehandler, innvalgstelefon

Bjørn Strandli, 99744225

Miljøtilstanden i Oslofjorden, kartleggingsbehov og avklaring med Forsvaret

Oslofjorden har de senere årene hatt en foruroligende miljøutvikling og fiskeressursene har vist en dramatisk tilbakegang. Det knytter seg store samfunnsinteresser til dette fjordområdet, sentralt plassert i Norges tettest befolkende områder.

På grunn av Oslofjordens store samfunnsmessige betydning, er det satt i gang flere prosjekter for å styrke kunnskapsgrunnet om det marine miljøet. «Frisk Oslofjord» er et stort og viktig prosjekt hvor målet er å bidra til en mer bærekraftig marin forvaltning. Dette nasjonale pilotprosjektet vil få stor overføringsverdi til andre deler av kyst-Norge. Prosjektets budsjetttramme er på ca. 30 millioner og inngår i «Helhetlig plan for Oslofjorden», nylig igangsatt av Regjeringen.

Vi ber om et snarlig møte for å avklare forholdet mellom våre kartleggingsbehov og Forsvaret.

Tunge samfunnsaktører er involvert i prosjektet:

Klima- og miljødepartementet

Sparebankstiftelsen DNB

Miljødirektoratet

Fiskeridirektoratet

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark

Vestfold og Telemark fylkeskommune

Viken fylkeskommune

Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker

Havforskningsinstituttet

Kongsberg Maritime

Norsk institutt for vannforskning

Statens Kartverk

Norges Geologiske Undersøkelse

E-postadresse:
innvipost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
Postboks 2076
3103 Tønsberg

Besøksadresse:
Anton Jenssensgate 4,
Statens Park, bygg 1

Telefon: 33 37 10 00
www.fylkesmannen.no/vt

Org.nr. 974 762 501

Vedlagt følger prosjektbeskrivelsen for «Frisk Oslofjord».

Prosjektet skal utvikle et bedre beslutningsunderlag for forvaltningen og politiske organer. Kunnskapen om kysten og havet skal styrkes i befolkningen og hos barn og unge spesielt.

Hovedproduktene vil være:

- Et økologiske grunnkart som viser naturgrunnlaget og miljøtilstanden
- En kunnskapsbank til bruk i folkeopplysning, medier og undervisning

Kartleggingsarbeidet skal foregå i Ytre Oslofjord, nærmere bestemt Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker.

Saksbehandlingen mellom prosjektet og Forsvaret startet tidlig i februar, men det har foreløpig ikke kommet til noen avklaring. Dette er nå kritisk, betydelige skipsressurser og høyt kompetent personell er dedikert for kartlegging i mai og juni 2019. Det vil være svært kritisk for prosjektet om disse planene må endres, da dette vil før til utfordringer med å få tilgang til ressurser, inkl. forskningsskip, forsinkelser og mulig redusert samfunnsnytte fra prosjektet.

Vedlagt et notat fra Havforskningsinstituttet og Kongsberg Maritime som viser prosjektets behov og innspill til løsninger.

Prosjektet Frisk Oslofjord har stor samfunnsmessig betydning, og det er viktig å finne fram til avveininger som er til å leve med for både Forsvaret og prosjektarbeidet.

Vår store utfordring er at saken haster. Vi ønsker derfor at det raskets mulig gjennomføres et møte hvor de rette miljøene setter seg sammen og diskuterer problemstillingen. Vi føler oss sikre på at vi kan finne en løsning som tilfredsstiller de ulike interessene i denne saken.

Kontaktperson:

Bjørn Strandli (repr. for prosjekteier)

Med hilsen

Per Arne Olsen
Fylkesmann i Vestfold og Telemark

Rune Hogsnes
Fylkesordfører i Vestfold og Telemark

Sign.

Roar Jonstang
ordfører i Færder
leder i styringsgruppen for «Frisk Oslofjord»

Kopi:
Forsvarsdepartementet, politisk ledelse
Klima- og miljødepartementet
Miljødirektoratet
Nærings- og fiskeridepartementet
Fiskeridirektoratet

15.04.19

FRISK OSLOFJORD, KARTLEGGINGSBEHOV

Notat fra Havforskningsinstituttet og Kongsberg Maritime

Vi viser til søknader sendt fra Kartverket på vegne av prosjektet og prosjektpartnere i «Frisk Oslofjord» den 11/2 og 20/3 i år.

Det bes her spesielt om:

- Tillatelse for innsamling av data i et område på 50 km² langs Hvalerrenna og utenfor Hvaler i perioden 13. mai til 7. juni 2019.
- Tillatelse til publisering av sjøbunnsdata fra kartlagt område med 25 m grid eller bedre oppløsning i grunne områder (<30 m dyp).
- Tillatelse til publisering av høyoppløselige sjøbunnsdata (full frigivelse) fra opptil 15 områder, hver på størrelsen 100 x 100 m innenfor kartlagt område.
- Tillatelse til innsamling av dybde data med FF Kristine Bonnevie i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker i små, avgrensede områder i forbindelse med bunnprøvetaking (sedimentprøver) og ROV-kartlegging av sjøbunnen (skal ikke publiseres).
- Tillatelse til å bruke høyoppløselige dybde data (10-15 m grid) på OLEX kartmaskiner til navigeringsformål om bord på FF Kristine Bonnevie i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker i perioden 15. mai – 15. juli.

Begrunnelsen for å søke avgradering av dybde data i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker, eller i deler av dette området, er:

- Fremskaffe og formidle et best mulig kunnskapsgrunnlag om det marine landskapet med dets naturverdier for kunnskapsbasert forvaltning av det marine miljøet i nasjonalparkområdet.
- Skape bevissthet hos allmennheten, særlig hos barn og unge, om naturverdier, arkeologiske funn, men også søppel, tapte fiskeredskaper etc. gjennom visning av detaljerte bilder og film
- Utvikle nye teknologiske løsninger for fremtidsrettet kostnadseffektiv sjøbunnskartlegging, for produksjon av økologiske sjøbunnskart (naturtypekart) på dypt og grunt vann.
- Bidra til løsninger for framtidig kystkartlegging som ivaretar lovverk, naturvitenskapelige og Forsvarets interesser.

Kunnskapsbasert miljøforvaltning

Oslofjorden har miljøutfordringer. Miljødirektoratets og Havforskningsinstituttets overvåkingsprogram viser dette. Det er et stort fokus på Oslofjorden både nasjonalt og lokalt, og Stortinget opprettet to marine nasjonalparker i Ytre Oslofjord som en del av miljøsatsingen. Miljødirektoratet har satt i gang prosess med ny forvaltningsplan for Oslofjorden (Helhetlig plan).

Frisk Oslofjord

Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker har sammen med Havforskningsinstituttet, Kongsberg Maritime AS, Kartverket, Norges geologiske undersøkelse, Norsk institutt for vannforskning, Østfold Fylkeskommune, Vestfold Fylkeskommune og Vitensenteret Inspira, etablert FoU-prosjektet FRISK

OSLOFJORD for å styrke kunnskapen om det marine landskapet og naturverdiene under de blå flater i nasjonalparkområdet.

FRISK OSLOFJORD har et tre-delt mål:

- Lage marine økologiske grunnkart i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker.
- Prøve ut ny kartleggings- og overvåkingsteknologi.
- Formidle kunnskap om det marine miljøet til forvaltning, befolkningen og særlig til barn og unge.

Prosjektet startet opp i mai 2018 med bevilgningsbrev fra Sparebankstiftelsen DNB, Klima- og miljødepartementet, Østfold og Vestfold fylkeskommuner.

Avgradering av høyoppløselige dybde data – mål 1 i Frisk Oslofjord

Opplysning på dybde data er avgjørende for kvalitet til marine naturtypekart (økologiske grunnkart). Erfaringer fra det nasjonale kartleggingsprogrammet MAREANO (utføres av Kartverket, NGU og HI) viser at høyoppløselige dybde data med backscatter direkte påvirker kvalitet og nøyaktighet i produksjon av sediment-geologi og biologi/naturtyper på havbunnen. Kartlegging i kystområder er avhengig av tilgang på høyoppløselige bunndata i analyse av geologi og biologi. For eksempel vil vi med hjelp av høyoppløselig oppmåling (multistråle og sonar (HiSAS)) direkte kunne peke ut mulige forekomster av verdifulle naturtyper som korallrev eller arkeologiske funn på havbunnene. Disse vil kunne verifiseres direkte framfor tids- og kostnadskrevende leting i blinde etter standard sjøkartopplysning.

Produktet, det økologiske sjøbunnskartet, kan publiseres med en lavere oppløsning på dybde data enn det som må benyttes i analysen for naturmodelleringen. Det økologiske sjøbunnskartet over Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker publiseres med den oppløsning som Forsvaret godkjenner.

Ut over dette ber vi om tillatelse til:

- Å bruke høyoppløselige dybde data (10-15 m grid) på OLEX kartmaskiner til navigeringsformål om bord på FF Kristine Bonnevie i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker i perioden 15. mai – 15. juli.
- Måle opp dybde data med FF Kristine Bonnevie i Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker i små, avgrensede områder i forbindelse med bunnprøvetaking (sedimentprøver) og ROV-kartlegging av sjøbunnen (dybde data skal ikke publiseres).
- Publisere av høyoppløselige sjøbunnsdata (full frigivelse) fra opptil 15 små områder, hver på størrelsen 100 x 100 m innenfor kartlagt område. Områder utpekes på grunnlag av interessante funn (korallrev, arkeologiske funn) etter den generelle naturkartleggingen og etter endelig godkjenning av Forsvaret.

Avgradering av høyoppløselige dybde data – mål 2 i Frisk Oslofjord

Det er av nasjonal interesse at ny teknologi for miljøkartlegging utvikles og testes. Havforskningsinstituttet og NGU utfører oppdrag på vegne av staten og plikter å gjøre dette kostnadseffektivt. Utvikling av nye kostnadseffektive metoder for kartlegging og overvåking på dypt og grunt vann er en forutsetning. Sammen med Kongsberg Maritime (KM) skal det fremste innen akustisk teknologi og nye observasjonsplattformer prøves ut. Dette vil ha overføringsverdi langt ut over Frisk Oslofjord.

Multispektral analyse

Reflektert intensitet (backscatter) vil variere med frekvens. Ved å analysere reflektert intensitet fra flere multistråle ekkoiodd med forskjellige frekvenser, håper man å kunne si noe om den biologiske tilstanden på havbunnen basert på hydroakustiske observasjoner. En suksess her vil kunne ha stor betydning for effektiviteten i store biologiske kartleggingsprosjekter, f.eks. Mareano.

Frisk Oslofjord gir gjennom samarbeidet mellom KM, HI og NGU, en unik mulighet til å verifisere og dokumentere bruken av multispektral analyse ved å bekrefte multispektrale funn (sjøbunnstyper, koraller, steinblokker, o.a.) med video og bunnprøver.

Kartlegging med høy nøyaktighet

I prosjektet har man en unik samling av teknologi og utstyr for kartlegging med veldig høy nøyaktighet. Data med denne høye oppløsningen kan nyttiggjøres for automatisk detektering av objekter med kjent form og størrelse (f.eks. hummerteiner på havbunnen). Publisering av slike data vil være av stor nytte både for vurdering av havbunnens tilstand, men også for undervisningsformål hvor man kan demonstrere praktisk nytte av teknologi.

Prosjektet gir også mulighet til innsamling med andre typer sensorer som vil være av stor interesse for en helhetlig vurdering av biologi og miljø, inkludert video, foto, laser, magnetisme, CO₂, CH₄, O₂, nitrat, salinitet, turbiditet.

Sedimentkartlegging

Det er av interesse for prosjektet å dokumentere tykkelse på sedimenter i de foreslåtte områdene. For området utenfor utløpet av Glomma er dette av spesiell interesse for å dokumentere endringer av sedimentavsetning over tid. Til sedimentkartlegging benyttes Sub-bottom Profiler (SBP) som gir bilder av lagdeling av sedimenter vertikalt nedover i havbunnen. SBP kartlegger sedimenter bare direkte under fartøyet, og har ingen arealdekning. Oppløsningen på dataene er høy, endringer i sedimentlag som er ned mot bare 2 cm tykk vil kunne detekteres. Vanddyp på linjene under fartøyet vil være tilgjengelig gjennom SBP-data.

Det bes om tillatelse til:

- Innsamling av data (batymetri (dybder), backscatter (hardhet), Hisas (sonarbilder), sedimenttykkelse, video, foto og andre miljøsensorer) i et område på 50 km² langs Hvalerrenna og utenfor Hvaler i perioden 13. mai til 7. juni 2019.
- Tillatelse til publisering av sjøbunnsdata fra kartlagt område med 25 m grid eller bedre oppløsning i grunne områder (<30 m dyp).

Hvalerrenna og Hvaler er områder med spennende topografi hvor autonom kartlegging settes på prøve. De forventes også å være biologisk interessante, spesielt langs skråningene i Hvalerrenna og rundt korallrevet ved Tistler. Det er i tillegg stor interesse for å kartlegge sedimenttykkelse og endringen av denne over tid i områdene nær utløpet til Glomma. Se kart 1.

Data som skal leveres til Kunnskapsbanken, for videre publisering vil være til allmenn nytte med relativt grov oppløsning (grid). 25m grid vil gi brukeren god forståelse av regional topografi, uten at det er nøyaktig nok til bruk for uønskede formål.

Avgradering av høyoppløselige dybde data – mål 3 i Frisk Oslofjord

Kunnskapsformidling er avgjørende og prosjektet Frisk Oslofjord har som mål at innsamlet kunnskap skal være til fri allmenn benyttelse gjennom en Kunnskapsbank. Her vil det inngå marine økologiske grunnkart, naturverdier, arkeologiske funn, søppel på havbunnen, med mer. Som nevnt kan disse publiseres med en lavere oppløsning på dybde data.

Til demonstrasjons- og undervisningsformål er det avgjørende viktig å kunne også vise høyoppløselige dybde data. Dette kan avgrenses i omfang tilpasset undervisningsopplegg og Forsvarets behov.

Det bes om tillatelse til:

- Å publisere sjøbunnsdata fra kartlagt område med 25 m grid eller bedre oppløsning i grunne områder (<30 m dyp).
- Å publisere høyoppløselige sjøbunnsdata (full frigivelse) fra opptil 15 områder hver på størrelse på 100 x 100 m innenfor kartlagt område, se figur 2.

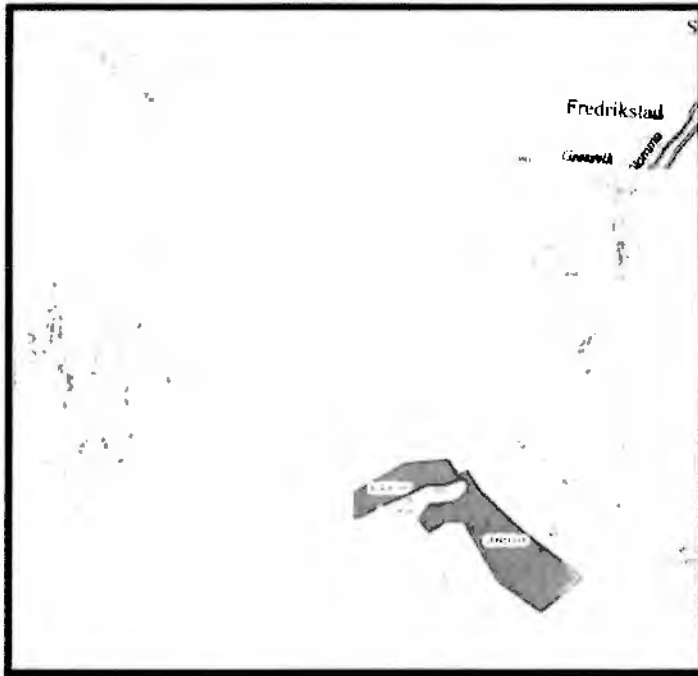
Ved å frigi noen små områder som eksemplifisert over vil prosjektets partnere kunne fokusere innsatsen her. Dette vil både være til nytte for forsknings- og utviklingsoppgaver mellom prosjektpartnere, samt at utbyttet for både forvaltning og undervisningsformål vil bli optimalisert for disse områdene

Publisering til Kunnskapsbanken

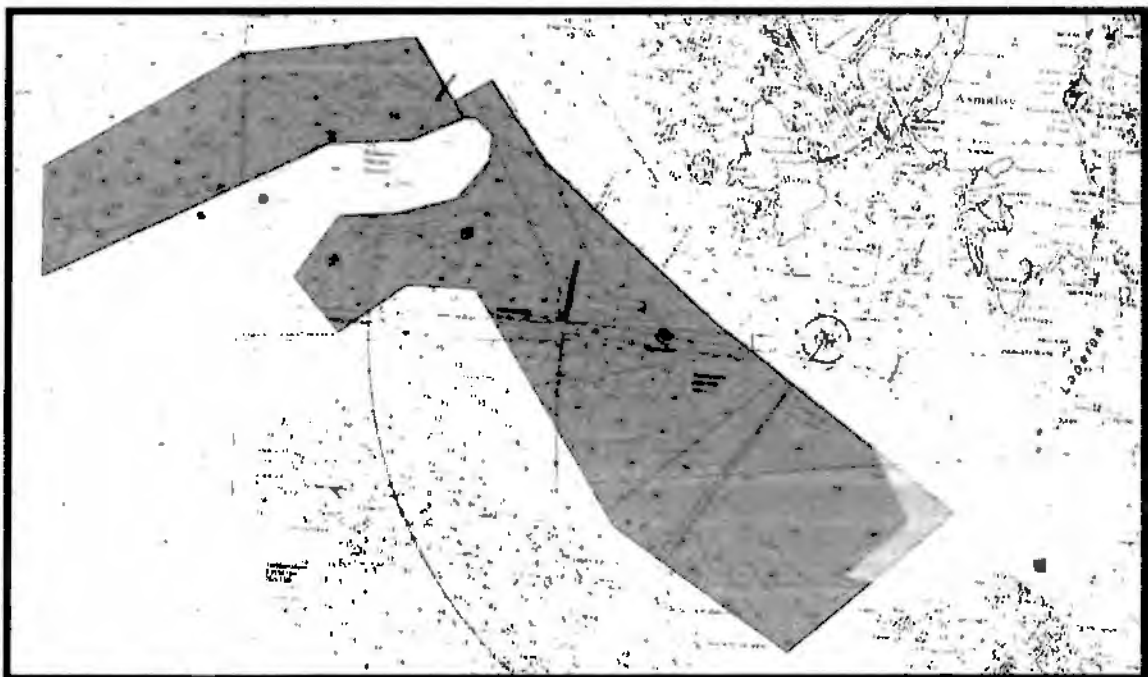
FRISK OSLOFIJORD ønsker å benytte skybasert løsning som sentral i deling av frigitte data.

For frigitte data (for de små områdene som beskrevet over) kopieres rådata inn i sky-løsningen Mapping Cloud, driftes og administreres av Kongsberg Maritime. Mapping Cloud er satt opp med programvare for behandling av sjøbunnsdata. Fordelen med dette er at man slipper ned- og opplasting av store datamengder. Dataene er kun tilgjengelig for de man ønsker å dele med. For Frisk Oslofjord ønsker man å dele rådata med HI, NGU og Kartverket.

For graderte data (fra generell kartlegging) lastet kun ferdig behandlede bilder med godkjent oppløsning inn i Frisk Oslofjord sin Mapping Cloud.

Figur 1. Forslag til område for generell kartlegging med oppløsning for publisering på 25m

Figur 2. Oversikt over foreslåtte områder for kartlegging. Grønn: Skrogbasert kartlegging Simrad Echo. Oransje: Kartlegging med AUV. Rødt: Eksempel på 100x100m områder for frigivning

Dato: 20.05.19

Møte nr 2- 2019, sak 8

Orientering: Status i arbeidet med å opprette flere bevaringsområder for hummer i Østfold

Hva saken gjelder:

Fiskeridirektoratet har ved flere anledninger oppfordret Østfold fylkeskommunen til å fremme forslag til flere bevaringsområder for hummer i Østfold.

I 2018 startet vi arbeidet med å vurdere felles bevaringsområder for kysttorsk og hummer gjennom en nedenfra og oppad-prosess. Østfold fylkeskommune og Ytre Hvaler nasjonalpark hadde i samarbeid med Havforskningsinstituttet møter med Småfisker'n i Østfold og Fiskerlaget i Østfold hhv. 15 og 16 februar i fjor. Det møtte 14 fiskere på begge møtene, der vi fikk mange innspill til viktige områder både for hummer og kysttorsk. Arbeidet ble imidlertid stillet i bero da Fiskeridirektoratet kort tid etter valgte en sentralstyrt prosess mht. vern av kysttorsk.

Nå i 2019 er arbeidet med bevaringsområder for hummer tatt opp igjen. De samme tre partene (ØFK, YH nasjonalpark og HI) hadde felles møte den 9. mai med representanter fra Fiskerlaget, Småfisker'n og Norges Jeger- og Fiskerforbunds fylkesavdelinger.

På møtet samlet man seg om 4 aktuelle bevaringsområder for hummer i Østfold, hvorav det ene er utvidelse av dagens bevaringsområde for hummer ved **Kværnskjær**. I tillegg foreslås **Rauerfjorden** som i dag er vernet etter korallforskriften og som trolig også vil inngå i et fremtidig naturreservat. Det tredje området er **Mossesundet**, og det fjerde er et område sør for **Heia** mot svenskegrensen.

Fylkeskommunen vil nå be om innspill til forslagene fra de tre berørte kommuner Fredrikstad, Hvaler og Moss, og dernest fremme sak for fylkesutvalget. Ved tilslutning til arbeidet vil saken dernest bli oversendt Fiskeridirektoratet som da kan forestå formell høring og eventuelt fatte vedtak om vern i hht. havressursloven.

Forslag til vedtak:

Arbeidet med å opprette flere bevaringsområder for hummer i Østfold tas til orientering
14.05.19 AH